

NR 86 – WRZESIEŃ 2013

AGRICOLA

PISMO SGGW

ISSN 1640-4734

Dni SGGW

17-18 maja 2013

Szanowni Państwo! Droży Czytelnicy!

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie rozpoczyna kolejny rok akademicki w swojej prawie 200-letniej historii istnienia. Z zapałem i odpowiedzialnością przygotowujemy się do kontynuacji zadań i podjęcia nowych wyzwań, licząc na pomyślność i sukcesy zarówno zawodowe, jak i osobiste.

Rozpoczynamy rok optymistycznie. Tegoroczna rekrutacja na studia, pomimo pogłębiającego się niżu demograficznego w kraju, przebiegła bardzo dobrze i nie odbiega od lat poprzednich. Pomyślny przebieg rekrutacji jest wynikiem pozytywnego wizerunku Uczelni i dobrej oceny prowadzonego przez nią kształcenia, rangi wydawanego dyplomu i perspektyw rozwoju, jakie dają młodym ludziom studia w SGGW. Za to wszystko bardzo serdeczne podziękowania kieruję do nauczycieli akademickich, dzięki którym pasji dydaktycznej i wychowawczej oraz umiejętnościom i determinacji w przekazywaniu wiedzy i doświadczenia zawodowego SGGW jest uznawana za uczelnię wiarygodną, rzetelną i nowoczesną. W dzisiejszych czasach trzeba

spełniać. Nieustannie pracujemy nad doskonaleniem systemu jakości nauczania. Jesteśmy przekonani, że nowe procedury wzmocnią tę płaszczyznę działalności Uczelni i zagwarantują większą dynamikę zmian programów nauczania w powiązaniu z rozwojem gospodarki i zmianami na rynku pracy. Unowocześnienie kształcenia i zapewnienie nauczania dobrej jakości to jeden z najważniejszych priorytetów tej kadencji.

Cieszymy się, że Uczelnia po raz czwarty otrzymała przyznawany przez Akademickie Centrum Informacyjne z Poznania tytuł „Najbardziej innowacyjnej i kreatywnej uczelni w Polsce w tworzeniu perspektyw zawodowych” oraz certyfikat „Dobra uczelnia, dobra praca”.

Serdecznie witam w Uczelni studentów wszystkich kierunków studiów, życząc owocnego studiowania, wytrwałości i realizacji młodzięcych pasji. W szczególności witam studentów I roku, którym życzę szybkiej adaptacji w naszej Uczelni, wytrwałości i sukcesów w nauce. Pamiętajcie, Droży Studenci, że dołączacie do szczególnej społeczności akademickiej, społeczności z tradycjami. Wiele Waszych Koleżanek i Kolegów, poza zdobywaniem wiedzy, rozwija swoje talenty w różnych dziedzinach. Są członkami cenionych zespołów artystycznych i muzycznych: LZA „Promni”, Orkiestry Reprezentacyjnej SGGW, Chóru Akademickiego SGGW, Zespołu Sygnalistów Myśliwskich „Akteon”. Są członkami Klubu AZS i reprezentują Uczelnię w rozgrywkach sportowych. W 2013 roku zajęli I miejsce w klasyfikacji uczelni społeczno-przyrodniczych. Liczni studenci pogłębiają swoją wiedzę naukową działając w kołach naukowych bądź doskonalą swoje umiejętności menedżerskie w Akademickim Inkubatorze Przedsiębiorczości. Tylko od Was, Waszej pracowitości i aktywności zależy, jak wykorzystacie okres studiów i oferowane przez Uczelnię możliwości.

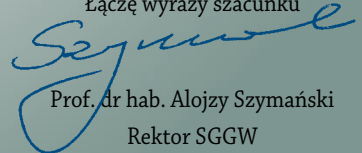
Szanowni Państwo!

Jak każdego roku przed inauguracją zadajemy pytanie, w jakim kierunku ma iść SGGW, by sprostać wymogom czasów. Wspomniany rozwój oferty dydaktycznej i poziomu nauczania nie jest możliwy bez rozwoju infrastruktury naukowo-badawczej i prowadzenia badań naukowych w międzynarodowych zespołach badawczych. Nakreślony przed kilkoma laty priorytet i apel o wzmoczoną aktywność kadr SGGW w zakresie ubiegania się o pozyskiwanie grantów i współudział w międzynarodowych projektach badawczych, edukacyjnych i wdrożeniowych oraz szerokie wykorzystanie funduszy strukturalnych jest wciąż aktualny. Priorytetem jest jak najszerze powiązanie nauki z potrzebami gospodarki. Innowacyjność i gospodarka to ważne dla nas zadanie. Nie można jednak nie podkreślić dotychczas wykonanej wielkiej pracy kadr naukowo-badawczych Uczelni w tym zakresie i podjęcia się realizacji dużej liczby znaczących projektów badawczych. Dzięki tej aktywności i pozyskiwaniu środków finansowych na działalność poszczególnych jednostek ze źródeł pozabudżetowych, w obliczu spadku dotacji z budżetu państwa, możliwy jest ich dalszy rozwój i zatrudnienie w zespołach badawczych młodych naukowców.

Serdecznie dziękuję wszystkim Państwu za wielki wkład w rozwój Uczelni i życzę sukcesów w nowym roku akademickim. Dziękuję również za życzliwość dla władz Uczelni i dla mnie osobiście, prosząc o zrozumienie i zapewniając, że decyzje władz rektorskich i dziekańskich, zwłaszcza decyzje finansowe, podejmowane są z wielką rozwagą i z myślą o zapewnieniu SGGW i jej pracownikom bezpieczeństwa dalszej działalności, jak najlepszej przyszłości i dalszego rozwoju. Obecne lata nie są łatwe, a mamy świadomość, że nie wolno nam zaprzepaścić wielkiego dziedzictwa SGGW, na które pracowały całe pokolenia. Nie zapominamy też o szczególnym charakterze naszej Uczelni i jej misji na rzecz rozwoju obszarów nieurbanizowanych oraz o szczególnych więziach, jakie łączą społeczność akademicką z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co jest wielkim kapitałem na przyszłość.

Bardzo serdecznie pozdrawiam wszystkich Państwa, pozdrawiam Absolwentów i Przyjaciół SGGW, życząc uśmiechu i powodzenia we wszystkich działaniach.

Łączę wyrazy szacunku

Prof. dr hab. Alojzy Szymański
Rektor SGGW

Z prac Senatu Akademickiego

● 27 maja 2013 r. odbyło się dziewiąte posiedzenie Senatu Akademickiego.

Senat minutą ciszy uczcił pamięć zmarłych:

- 6 maja 2013 roku **dr. inż. Sylwestra Oleksiaka** – wieloletniego pracownika Zakładu Hodowli Koni Katedry Szczegółowej Hodowli Zwierząt Wydziału Nauk o Zwierzętach SGGW, znakomitego dydaktyka, człowieka prawego i szlachetnego, powszechnie lubianego i cenionego, otwartego na potrzeby innych;
- 7 maja 2013 roku **dr Bożenny Bielak** – starszego wykładowcy w Katedrze Fizjologii Roślin Wydziału Rolnictwa i Biologii SGGW, pedagoga i wychowawcy wielu pokoleń młodzieży akademickiej.

Informacje Rektora prof. A. Szymańskiego

- prof. Romuald Zabielski (Wydział Medycyny Weterynaryjnej) został członkiem korespondentem PAN;
- dr Krystyna Oracz (Wydział Rolnictwa i Biologii) została powołana na członka Rady Młodych Naukowców przy Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- w 15. edycji konkursu na najlepszą pracę magisterską i doktorską zorganizowanego przez StatSoft Polska magistrant SGGW Krzysztof Gajowniczek uzyskał nagrodę główną za pracę „Modelowanie rezygnacji klientów telefonii

komórkowej z wykorzystaniem technik data mining”, obronioną na Wydziale Zastosowań Informatyki i Matematyki pod kierunkiem dr. inż. T. Ząbkowskiego.

Następnie Senat m.in.:

- dokonał oceny i zatwierdził sprawozdanie finansowe oraz wykonanie planu rzeczowo-finansowego w roku 2012;
- podjął uchwałę w sprawie zmiany zasad gospodarki finansowej od roku 2013;
- zatwierdził plan rzeczowo-finansowy na rok 2013 oraz podział środków pomiędzy jednostki Uczelni;
- podjął uchwałę w sprawie uprawnień laureatów olimpiad i konkursów w latach 2013–2016;
- podjął uchwałę w sprawie zatwierdzenia zasad rekrutacji na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia w SGGW w roku akademickim 2014/2015;
- podjął uchwałę w sprawie określenia form studiów dla poszczególnych kierunków studiów oraz ustalenia planowanej liczby miejsc na pierwszym roku studiów w roku akademickim 2013/2014;
- podjął uchwałę w sprawie liczby studentów studiów stacjonarnych w SGGW w roku akademickim 2013/2014 finansowanych z budżetu państwa;
- powołał Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną;

- przyjął sprawozdanie z działalności prowadzonej w Leśnym i Rolniczych Zakładach Doświadczalnych SGGW w 2012 roku;
- zapoznał się z informacją o aktualnym stanie i perspektywach rozwoju Wydziału Technologii Drewna, ze szczególnym uwzględnieniem innowacyjności i współpracy z gospodarką.

● 24 czerwca 2013 r. odbyło się dziesiąte posiedzenie Senatu Akademickiego.

Senat minutą ciszy uczcił pamięć zmarłych:

- 1 czerwca 2013 roku **prof. dr. hab. Henryka Manteuffla** – profesora nauk ekonomicznych, zasłużonego nauczyciela akademickiego Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW, wybitnego specjalisty z zakresu ekonomii, ekonomiki środowiska naturalnego i zasobów naturalnych, ekonomiki budownictwa, ekologistyki, utalentowanego organizatora i koordynatora badań naukowych, w latach 1997–1999 kierownika Katedry Rolnictwa Światowego, w latach 2003–2012 kierownika Katedry Ekonomiki Rolnictwa i Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych, odznaczonego m.in. Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi, wyróżnionego Odznaką Honorową „Za Zasługi dla SGGW”;
- 9 czerwca 2013 roku **prof. dr. hab. Andrzeja Nerynga** – zasłużonego, emerytowanego nauczyciela akademickiego Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji SGGW, w latach 1982–1984 prodziekana Wydziału Żywienia Człowieka i Wiejskiego Gospodarstwa Domowego, w latach 1984–1986 wicedyrektora Instytutu Żywienia Człowieka, w latach 1995–2005 kierownika Katedry Techniki i Technologii Gastronomicznej, odznaczonego m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, wyróżnionego Odznaką Honorową „Za Zasługi dla SGGW”.

Informacje Rektora prof. A. Szymańskiego

- 16 czerwca br. Orkiestra Reprezentacyjna SGGW zdobyła Grand Prix w XVII Mazowieckim Przeglądzie Orkiestr Dętych, który odbył się pod patronatem Marszałka Województwa Mazowieckiego Adama Struzika;
- 15 czerwca br. w miejscowości Stift Reichersberg w Austrii odbyły się Mistrzostwa Europy w Muzyce Myśliwskiej,

podczas których Zespół Sygnalistów Myśliwskich Wydziału Leśnego „Akteon” zdobył złoty medal, stając się tym samym jednym z najlepszych zespołów sygnalistów myśliwskich Starego Kontynentu;

- 20 czerwca br. Akademickie Centrum Informacyjne w Poznaniu po raz czwarty przyznało naszej Uczelni certyfikat „Dobra uczelnia, dobra praca 2013” na rok akademicki 2013/2014.

Następnie Senat m.in.:

- przyjął sprawozdanie z działalności Uczelni w roku akademickim 2012/2013;
- uchwalił „Strategię Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie do roku 2020”;
- podjął uchwałę w sprawie przyjęcia planu rzeczowo-finansowego SGGW na rok 2013;
- dokonał oceny wykonania oraz aktualizacji planu inwestycji wiodących, bieżących, modernizacji oraz remontów kapitalnych i bieżących na rok 2013;
- uchwalił Regulamin zasad i trybu przyznawania nagród Rektora nauczycielom akademickim w SGGW;
- przyjął Regulamin zarządzania prawami autorskimi, pokrewnymi i prawami sui generis do baz danych, dobrami własności przemysłowej oraz komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych SGGW;
- podjął uchwałę w sprawie pensum dydaktycznego;
- zatwierdził treść i formę dyplomu ukończenia studiów;
- podjął uchwałę w sprawie szczegółowych zasad pobierania opłat za usługi edukacyjne oraz trybu i warunków zwalniania z tych opłat w całości lub części;
- dokonał wyboru kandydatów na członków Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego na kadencję trwającą od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2017 roku;
- wyraził zgodę na umieszczenie w budynku nr 8 tablicy poświęconej pamięci doc. dr. Włodzimierza Senety;
- poparł wniosek Dziekana Wydziału Inżynierii Produkcji o mianowanie prof. Jerzego Romana Bulińskiego na stanowisko profesora zwyczajnego na czas nieokreślony oraz wniosek Dziekana Wydziału Nauk Społecznych o zatrudnienie dr hab. Ewy Janiny Skrzetuskiej na stanowisku profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony.

mgr **Irena Mioduszevska**
Sekretarz Uczelni

Dni SGGW 2013

Podczas uroczystego otwarcia tegorocznych Dni SGGW 17 maja w Auli Kryształowej wręczono dyplom doktora honoris causa naszej Uczelni prof. dr. hab. Janowi Gawęckiemu, a także dyplomy doktora habilitowanego i Odznakę Honorową „Za Zasługi dla SGGW” oraz promowano nowych doktorów.

Na stronach 4–23 zamieszczamy obszerną dokumentację obchodzonego już po raz 13. święta Uczelni.

Przemówienie JM Rektora prof. dr. hab. Alojzego Szymańskiego

Szanowni Państwo!

Witam bardzo serdecznie na uroczystości rozpoczynającej tegoroczne święto Uczelni – Dni Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, które Senat SGGW ustanowił w 2000 roku dla upamiętnienia pierwszej po II wojnie światowej inauguracji roku akademickiego. Od 13 lat przypominamy datę 15 maja, kiedy to w 1945 roku po raz pierwszy po latach okupacji zabrzmiał ponownie w murach pierwszej warszawskiej uczelni hymn Polski. Tę historyczną nie tylko dla SGGW, ale dla całego polskiego szkolnictwa wyższego chwilę podkreślamy, organizując w tym czasie ważne akademickie uroczystości.

W tym roku chlubnym dla Uczelni wydarzeniem jest przyjęcie godności doktora honoris causa SGGW przez Pana Profesora Jana Gawęckiego, któremu Senat nadał na wniosek

Rady Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji ten tytuł za szczególne zasługi dla rozwoju nauk o żywności i żywieniu człowieka. Szczegółowo o pracy i osiągnięciach Pana Profesora usłyszymy w laudacji promotora przewod. Ze swej strony chciałbym gorąco podziękować Panu, Panie Profesorze za współpracę z SGGW i za to, że jest Pan dzisiaj z nami. Uczelniom są potrzebni ludzie twórczy, są potrzebne autorytety, za którymi podążą kolejne pokolenia. Jeszcze raz serdecznie Pana witam.

Drodzy Goście!

Ważnymi wydarzeniami dzisiejszej uroczystości są wręczenie dyplomów doktorom habilitowanym i promocja doktorów oraz wręczenie Odznaki Honorowej „Za Zasługi dla SGGW”.

Drodzy doktorzy habilitowani i doktorzy!

Dzisiejszy dzień wieńczy wieloletnią, pełną wyrzeczeń drogę, którą przebyli nie tylko Państwo, ale też Państwa bliscy, co można wytłumaczyć jedynie wielką pasją dociekania prawdy oraz chęcią budowania lepszego świata. Serdecznie gratuluję Państwu wytrwałości i sukcesu, życząc, by naukowa pasja nigdy Państwa nie opuściła. Jestem głęboko przekonany, że będą Państwo godnie reprezentować Uczelnię, że z zaangażowaniem podejmą Państwo wielkie wyzwania, jakim jest odpowiedzialność za kształtowanie stanu wiedzy społeczeństwa, za rozwój gospodarczy i cywilizacyjny kraju i świata, a w kontekście postępującej globalizacji za pokój na świecie. Przyjmijcie Państwo najlepsze życzenia sukcesów w dalszej pracy naukowej i pomyślności w życiu osobistym.

Zwracam się obecnie do osób wyróżnionych Honorową Odznaką „Za Zasługi dla SGGW”, osób szczególnie zasłużonych dla naszej Uczelni.

Szanowni Państwo!

W imieniu władz Uczelni, Senatu i społeczności akademickiej serdecznie dziękuję i wyrażam wdzięczność za wszystkie

lata aktywnej, twórczej pracy, za dbałość o dobre imię i rozwój naszej Uczelni. Życzę wiele satysfakcji z pracy zawodowej i gorąco proszę o pomoc w realizacji kolejnych akademickich zadań. Życzę wiele dobrego oraz pomyślności we wszystkich działaniach.

Szanowni Państwo!

Świat wokół nas się zmienia. Nauka podbija coraz to nowe obszary i otwiera nowe możliwości. Wielkie sukcesy chirurgii, nowe możliwości technologiczne i przemysłowe, jakie dają drukarki 3D i inne liczne wynalazki, sprawiają, że zadajemy sobie pytanie, na ile my sami jako ludzie nauki podążamy za postępem i bierzemy odpowiedzialność za jego skutki. Na ile potrafimy zmiany przewidzieć i przygotować na nie społeczeństwo. SGGW jest i chce pozostać uczelnią akademicką, co oznacza, że musi prowadzić badania naukowe na jak najwyższym poziomie i w powiązaniu z nimi rozwijać dydaktykę. Niesie to za sobą konieczność unowocześniania bazy laboratoryjnej i metod badawczych w ścisłej współpracy z ośrodkami Europy i świata. I tak w Uczelni się dzieje. W SGGW jest realizowanych wiele badawczych projektów strukturalnych, unijnych i międzynarodowych. Planowane są kolejne. Wśród ostatnich inicjatyw jest otwarcie w Uczelni Weterynaryjnego Centrum Badawczego na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej. Prowadzone są też intensywne przygotowania do składania aplikacji w perspektywie unijnej 2020.

Wśród prowadzonych przez Uczelnię badań są między innymi te, które doprowadziły do zidentyfikowania genów ulegających podwyższonej ekspresji podczas procesu somatycznej embriogenezy u ogórka. Niezmiernie ważne dla produkcji zwierzęcej są wyniki badań nad aspektami nieswoistej odpowiedzi immunologicznej podczas zakażenia wirusem pryszczycy. Umożliwiają one opracowanie strategii interwencji podczas epidemii pryszczycy u świń i bydła oraz są podstawą konstrukcji szczepionek nowej generacji. Wśród działań na rzecz praktyki są między innymi upowszechnienie wśród sadowników innowacyjnej metody przechowywania jabłek, rozwój przyjaznych środowisku technologii wytwarzania tworzyw drzewnych czy też opracowanie metody ograniczania szkodliwych emisji przemysłowych. Wzrasta nasza

aktywność na arenie międzynarodowej. Miła uroczystość odbyła się 2 marca, kiedy to wręczono pierwsze dyplomy lekarza weterynarii studentom studiów obcojęzycznych. Na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej studiuje obecnie 170 osób z zagranicy. Jest to niezmiernie ważne działanie na rzecz umiędzynarodowienia Uczelni, możliwe dzięki wielkiemu zaangażowaniu kadry naukowo-badawczej i jej wysokim kompetencjom.

Szanowni Państwo!

Badania są niezmiernie istotne, ale widzę potrzebę silniejszego akcentowania jedności badań naukowych i kształcenia. Bez dobrej dydaktyki, właściwej oceny jakości kształcenia i dobrych dydaktyków nie zapewnimy przyszłości naszym absolwentom i nie zaspokoimy potrzeb gospodarki. Musimy dać studentom dobrą wiedzę, ale jednocześnie przygotowywać ich do samodzielnego, twórczego i krytycznego myślenia oraz uwrażliwić na przestrzeganie zasad etycznych. Tak mocno dziś podkreślana przedsiębiorczość jest cechą bardzo istotną i konieczną do rozwijania u studenta, ale pozytywną może być jedynie pod warunkiem poszanowania praw drugiego człowieka i społecznego otoczenia. Przedsiębiorczość musi być odpowiedzialna, ukierunkowana na rozwój społeczeństwa i jego dobro. Nad tym będziemy zdecydowanie bardziej czuwać.

Jakie są programy nauczania w SGGW? Z pewnością nie są doskonałe. Ale dążymy do tego, by wszystkie kierunki wzorem realizowanego na Wydziale Ogrodnictwa, Biotechnologii i Architektury Krajobrazu kierunku „ogrodnictwo” otrzymały ocenę wyróżniającą Polskiej Komisji Akredytacyjnej i zajęły pierwsze miejsce wśród kierunków prowadzonych przez polskie uczelnie.

Szanowni Państwo!

O SGGW mówią niektórzy „uczelnia wiejska”. Ale taka jest nasza Uczelnia i taka jest jej tożsamość. Naszą misją jest działanie na rzecz jak najlepszego rozwoju obszarów nieurbanizowanych i przygotowywania dla nich jak najlepszych kadr. Jesteśmy dumni z naszych absolwentów i studentów, z których ponad 50% pochodzi z obszarów wiejskich, którzy są ambitni i często kosztem wielkiego wysiłku pokonują liczne bariery i różnice w poziomie nauczania w mieście i na wsi. Staramy się im w tym pomóc i zapewnić jak najlepszy start życiowy. Wiele z prowadzonych przez nas kierunków studiów zajęło w ostatnim rankingu uczelni wyższych pierwsze miejsce w Polsce. Z tego naprawdę się cieszymy.

Dzisiaj powitał Państwa studencki Zespół Artystyczny „Promni”. Usłyszeliście Państwo Mazurka Dąbrowskiego w wykonaniu Chóru Akademickiego. Po uroczystości wystąpi w plenerze Orkiestra Reprezentacyjna SGGW i zaprezentują swoją działalność studenckie koła naukowe. Tacy są nasi studenci. 25 tysięcy młodych ludzi to niezwykle bogata i różnorodna społeczność, o wielu marzeniach i aspiracjach, które staramy się wspierać. W imieniu władz i społeczności Uczelni dziękuję wszystkim, którzy rozumieją, doceniają i wspomagają naszą pracę.

Dziękuję przedstawicielom mediów za okazywane Uczelni zainteresowanie, licząc na ściślejszą współpracę tam, gdzie jest ciężka praca, realizacja znaczących tematów badawczych, gdzie dzieją się rzeczy może niezbyt spektakularne, ale bardzo ważne dla społeczeństwa i gospodarki.

Szanowni Państwo!

28 stycznia tego roku pożegnaliśmy Jego Eminencję Kardynała Józefa Glempa, Prymasa Polski, wielką postać życia społecznego i politycznego naszego kraju, doktora honoris causa SGGW i wielkiego jej Przyjaciela, członka Komitetu Honorowego Rozbudowy Kampusu w Ursynowie, niezmiernie skromnego, życzliwego człowieka.

14 kwietnia pożegnaliśmy Pana Profesora Hilarego Kopróskiego, naukowca, który uratował od choroby Heinego-Medina miliony ludzi na świecie, który sprawił, że 9 milionów szczepionki antypolio trafiło bezpłatnie do polskich dzieci, ratując tym samym życie i zdrowie także wielu z nas tu obecnych. Profesor Hilary Kopróski również był doktorem honoris causa SGGW.

Bardzo proszę Państwa o powstanie i uczczenie zmarłych chwilą ciszy.

Drodzy Goście!

Jesteśmy dumni z dziedzictwa SGGW. Na początku roku odbył się jubileusz 40-lecia działalności Zespołu „Promni”. Nad zorganizowanym z tej okazji koncertem galowym patronat objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski, za co jeszcze raz składam Panu Prezydentowi serdeczne podziękowania. Bardzo dziękuję członkom Komitetu Honorowego Obchodów tego jubileuszu.

W maju obchodziliśmy 60-lecie Wydziału Nauk Ekonomicznych. W czerwcu 35-lecie działalności będzie świętował Wydział Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji. Za 3 lata, 20 i 21 maja 2016 roku, SGGW będzie świętował 200-lecie istnienia. To ważna rocznica wieńcząca dorobek wielu poko-

leń. Rozpoczęliśmy przygotowania. Powołany został Komitet Organizacyjny Obchodów z wiceprzewodniczącym Panem Profesorem Janem Łabętowiczem oraz Komitet Redakcyjny z Panem Profesorem Wojciechem Ziętarą na czele. Tworzone są komitety na wydziałach. Zwracam się do wszystkich Państwa: pracowników, doktorantów, studentów, absolwentów i przyjaciół SGGW, z prośbą o włączenie się w organizację naszych wspólnych obchodów.

Szanowni Państwo!

Kończąc wystąpienie, serdecznie życzę, by radosny, mąjowy nastrój zagościł w Państwa sercach. Otwieramy dzisiaj szeroko bramy SGGW, by jak najlepiej pokazać to, nad czym na co dzień pracujemy i jacy jesteśmy. Zapraszam Państwa do wspólnego świętowania i zabawy podczas Dni SGGW, które ogłaszam za otwarte.

Laudacja prof. dr. hab. Wojciecha Roszkowskiego

**Wasze Magnificencje,
Wysoki Senacie Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego,
Wysoka Rado Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji,
Dostojni Goście, a przede wszystkim Panie Profesorze Gawęcki, drogi Janku!**

Przypadł mi w udziale wielki zaszczyt a jednocześnie przyjemność przedstawienia sylwetki, dorobku naukowego i organizacyjnego profesora dr. hab. Jana Gawęckiego w związku z postępowaniem o nadanie Mu akademickiego tytułu honorowego doktora honoris causa Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Godność doktora honoris causa jest nadawana w dowód uznania zasług w dziedzinie nauki, kultury, życia społecznego lub gospodarczego. Osoby proponowane do tej godności powinny wykazywać się wybitnymi osiągnięciami oraz wyróżniać się niekwestionowanym autorytetem i nienaganną postawą moralną.

Jan Gawęcki zasłużył się dla nauki polskiej potrójnie – jako wybitny uczony, jako sprawny i efektywny organizator nauki oraz jako ceniony i lubiany przez młodzież nauczyciel akademicki z imponującym dorobkiem podręcznikowym.

Profesor Gawęcki ukończył studia na Wydziale Technologii Rolno-Spożywczej Wyższej Szkoły Rolniczej (obecna nazwa – Uniwersytet Przyrodniczy) w Poznaniu, a później na tym samym Wydziale obronił pracę doktorską i również tam uzyskał stopień doktora habilitowanego i tytuł profesora nauk rolniczych. Do chwili obecnej pracuje w Katedrze Higieny Żywienia Człowieka macierzystej Uczelni.

Jak podkreśla profesor Włodzimierz Bednarski w swojej recenzji, zainteresowania badawcze i osobowość naukowa profesora Jana Gawęckiego zostały ukształtowane w środowisku Uczelni poznańskiej oraz w czasie stażu naukowo-dydaktycznego w Katedrze Technologii i Higieny Żywienia Człowieka naszej Uczelni, kierowanej przez profesora Stanisława Bergera. Miałem wówczas okazję poznać magistra Gawęckiego, co zaowocowało naszą dalszą współpracą i serdeczną przyjaźnią.

Dorobek naukowy profesora Gawęckiego poświęcony jest najważniejszym problemom nauki o żywności i żywieniu i liczy ponad 400 pozycji, w tym 159 oryginalnych prac twórczych.

Szczegółowe omówienie Jego całego dorobku naukowego w tym wystąpieniu nie jest możliwe, dlatego pozwolę sobie wybrać tylko kilka elementów, które w mojej subiektywnej ocenie zasługują na szczególne podkreślenie i dobrze przedstawiają rozwój naukowy Profesora.

W początkowych badaniach magister Gawęcki koncentrował się na wpływie czynników fizjologicznych na termogenezę poposiłkową. W złożonych układach modelowych na zwierzętach laboratoryjnych udało Mu się wykazać ściśle powiązanie wydatków energetycznych ustroju ze składem i strukturą aminokwasów oraz ilością i rodzajem błonnika pokarmowego w pożywieniu.

Godne uwagi są też badania preferencji pokarmowych osób z miażdżycą, cukrzycą, otyłością i przewlekłą niewydolnością

nerek w kontekście etiologii tych chorób. Prace z tego zakresu przyczyniły się do opracowania specjalnych programów edukacji żywieniowej adresowanych do osób chorych.

Tematykę preferencji pokarmowych człowieka profesor Gawęcki kontynuował we współpracy z wieloosobowym zespołem w ramach ogólnopolskich projektów badawczych i niejako jej ukoronowaniem jest kierowana przez Niego Komisja Behawioralnych Uwarunkowań Żywienia PAN.

Nowatorskim i perspektywicznym kierunkiem badań profesora Gawęckiego jest nutrigenomika, koncentrująca się na żywieniowym i genetycznym uwarunkowaniu homocysteinemii u osób starszych w aspekcie zagrożenia niedokrwinną chorobą serca.

Profesor Gawęcki zainteresował tymi zagadnieniami liczne grono doktorantów i habilitantów. W zespole, który tworzył i którym kierował wykonano kilkanaście prac doktorskich (z czego w 10 był promotorem) i 5 habilitacji. Trzech współpracowników uzyskało tytuł profesora. Można z całą pewnością powiedzieć, że w obszarze nauki o żywieniu profesor Gawęcki stworzył oryginalną szkołę naukową, a uczniowie przy Jego życzliwym wsparciu dalej ją rozwijają.

Z racji swojej pozycji Profesor bardzo często był powoływany na recenzenta prac promocyjnych i wniosków awansowych, można zatem powiedzieć, że miał znaczny udział w formowaniu kadry naukowej na skalę ogólnopolską. Dla pracowników naszej Uczelni opracował 10 recenzji profesorskich promocyjnych i awansowych i 7 habilitacyjnych, a także wiele doktorskich. Tu chciałbym dodać, że współpraca jest dwustronna, czego przykładem jest fakt, że dziś z rąk Pani Dziekan Krystyny Gutkowskiej odbierze dyplom uznania Pani doktor habilitowana Agata Chmurzyńska z zespołu profesora Gawęckiego, której przewod przeprowadzony był na naszym Wydziale.

Aby integrować i uaktywniać młode kadry naukowe, profesor Gawęcki zainicjował, a potem kierował żywieniowymi warsztatami naukowymi, na których spotykają się młodzi pracownicy różnych ośrodków naukowych zajmujących się badaniami z zakresu nauk o żywieniu i żywności.

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 17 maja 2013 roku

Pan
Profesor Jan Gawęcki

Wielce Szanowny Panie Profesorze!

Proszę przyjąć moje serdeczne gratulacje z okazji otrzymania tytułu doktora honoris causa Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Pragnę wyrazić swój najwyższy szacunek i uznanie dla Pańskiego bogatego dorobku, będącego wspaniałym rezultatem łączenia przez Pana Profesora tak wielu sfer aktywności.

Tę najważniejszą – badania naukowe poświęcone zagadnieniom wiedzy o żywności i żywieniu oraz rozwojowi biotechnologii – z powodzeniem godzi Pan Profesor z ogromnym zaangażowaniem w pracę dydaktyczną, której ważną częścią są starania o rozwój i wspieranie młodej kadry naukowej. Z wysiłkami organizacyjnymi, podejmowanymi w celu doskonalenia warunków i metod pracy polskiego środowiska naukowego, harmonizują Pańskie inicjatywy popularyzatorskie, skierowane także do młodzieży szkolnej. Wreszcie, zawsze miał Pan Profesor świadomość potrzeby i wagi upowszechniania wyników prowadzonych w Polsce projektów badawczych w światowym obiegu naukowym, jak również dbania o to, by były wdrażane i mogły bezpośrednio i praktycznie służyć ludziom, którzy ich potrzebują. W każdej z tych dziedzin dokonał Pan Profesor bardzo wiele. Można by się więc zastanawiać, skąd czerpie Pan tak niespożytą energię – chociaż pewne odpowiedzi kryją się przecież w Pańskich pracach.

Wszyscy zdajemy sobie sprawę, jak ważne i cenne są dziś działania pobudzające aktywność osób i środowisk na rzecz budowy nowoczesnej Polski i dobrej przyszłości Polaków. Niech będzie mi zatem wolno gorąco podziękować Panu Profesorowi za wszystkie wysiłki naukowe, dydaktyczne i organizacyjne podejmowane przez Pana Profesora, za wszystko, czego nas Pan nauczył i co każdy z nas – świadomie lub nie – Panu zawdzięcza. Niech wdzięczność i uznanie, wykraczające daleko poza środowisko naukowe, będą dla Pana źródłem satysfakcji i w pełni zasadnej dumy. W tym uroczystym dniu chciałbym też życzyć Panu Profesorowi wielu sił ducha i ciała do kontynuowania tego pięknego trudu, z którego zdrowych owoców wszyscy korzystamy.

Dalekowzroczność profesora Gawęckiego w trosce o podniesienie poziomu wiedzy o żywieniu wśród młodzieży pod kątem rozwoju młodej kadry w Polsce wyraziła się w stworzeniu Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Żywieniu i Żywności i kierowaniu nią od 1995 roku. Jest to umiłowane dziecko Profesora. Dotychczas w 16 edycjach olimpiady uczestniczyło ponad 80 tys. młodzieży z blisko 500 szkół ponadgimnazjalnych różnego rodzaju z całej Polski.

Działalność naukowa to tylko jedna z wielu form aktywności profesora Gawęckiego na forum publicznym. Wspomnieć tu należy o wielu latach pracy w zakresie polityki naukowej państwa i organizacji nauki. Przez dwie kadencje był członkiem Rady Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, aktywnie uczestniczył w działalności Komitetu Badań Naukowych i komitetów Polskiej Akademii Nauk oraz w Zespole Nagród Prezesa Rady Ministrów. Działał także w Zespole ds. Strategicznych Programów Badawczych i w Radzie Naukowej Centrum Badań i Rozwoju. Uczestnicząc w wielu radach naukowych jednostek badawczo-rozwojowych resortu rolnictwa, profesor Gawęcki przyczynił się do wprowadzenia przejrzystych zasad

oceny działalności naukowej oraz podniesienia jej poziomu. Oboje Państwo recenzenci bardzo wysoko oceniają działalność profesora Gawęckiego na tym polu.

Za swoją działalność zarówno na polu nauki, jak i jej organizacji profesor Gawęcki był wielokrotnie wyróżniany licznymi medalami, odznaczeniami i nagrodami, między innymi Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi i Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Za wkład w rozwój nauki o żywności i żywieniu został uhonorowany przez Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu tytułem doktora honoris causa oraz medalem „Zasłużony dla Wydziału Nauk o Żywności”.

Nie sposób w krótkich słowach zmieścić wszystkie dokonania profesora Gawęckiego, gdyż jest On człowiekiem o bogatej osobowości i licznych talentach. Oprócz tego, że jest wybitnym naukowcem, który wytycza długofalowe kierunki, istotne dla rozwoju nauki o żywności i żywieniu, to posiada umiejętność tworzenia interdyscyplinarnych zespołów badawczych i stymulowania zaangażowania w realizację stawianych celów. Oboje Państwo recenzenci podkreślają nieprzeciętne zasługi profesora Gawęckiego dla integracji krajowych zespołów w realizacji projektów badawczych z zakresu żywności i żywienia.

Profesor Gawęcki w dyskusji jest zawsze otwarty i życzliwy oraz pełen szacunku dla po-

glądów adwersarza. Jest przy tym świetnym dydaktykiem, umiejętnie upowszechniającym swoją bogatą wiedzę i zostawiającym trwałe ślady w nauce w postaci jednego w Polsce 3-tomowego podręcznika z zakresu żywienia człowieka. Ma także – o czym mniej wiadomo – uzdolnienia artystyczne w kierunku malarstwa, a także poezji. Znając Profesora od wielu lat, mogę również zaświadczyć o Jego wysokich walorach moralnych i zasadach etycznych. Przy wszystkich tych zaletach cechuje Go wielkie poczucie humoru, co sprawia, że kontakt z Nim, czy to na forum zawodowym, czy towarzyskim, jest wielką przyjemnością.

Profesor Anna Brzozowska swoją recenzję podsumowała następująco: *...Osiągnięcia naukowe Profesora Gawęckiego, a także Jego ogromne zaangażowanie w rozwój nauki o żywieniu człowieka, zasługi dla szerokich rzesz studentów i uczniów szkół średnich, działalność na rzecz środowiska naukowego, funkcje pełnione z wyboru w gremiach naukowych są wystarczającą podstawą do włączenia Profesora w poczet doktorów honorowych naszej Uczelni...* Do tych słów całym sercem się dołączam.

Stan i perspektywy nauki o żywieniu człowieka

Jego Magnificencjo, Panie Rektorze i Wysoki Senacie Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Szanowna Pani Dziekan i Wysoka Rado Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji, Dostojni Goście, Drodzy Współpracownicy i Studenci!

Korzystając z prawa zabrania głosu pragnę w pierwszym rzędzie podziękować wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do podjęcia i urzeczywistnienia decyzji o zaliczeniu mnie w poczet doktorów honorowych tej największej i najstarszej uczelni rolniczej w Polsce. Czy rzeczywiście na to zasłużyłem, wie jedynie Bóg, ale jeśli tak, to dzięki wielu ludziom, którzy mają swój znaczący udział w moich dokonaniach, a których wyliczyć nie sposób. Wszystkim im chciałbym z tego miejsca złożyć szczerze wyrazy wdzięczności. W szczególności zaś dziękuję i dedykuję to wyróżnienie mojej zmarłej przed kilkoma miesiącami Małżonce, z którą razem studiowaliśmy i która przez ponad 50 lat towarzyszyła mi i wspierała mnie w pracy zawodowej.

Z Państwa Uczelnią i Jej Wydziałem Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji wiąże mnie bardzo wiele. O części tych związków mówił już Pan Promotor, dlatego ograniczę się do wyznania, że to w Warszawie podczas stażu w ówczesnej Katedrze Higieny i Technologii Żywności Człowieka zdecydowała się moja przyszłość naukowa. Ówczesne kontakty z prof. Stanisławem Bergerem, prof. Anną Gronowską-Senger i prof. Wojciechem Roszkowskim, którym także zawdzięczam późniejszy awans naukowy, przesądziły, że postanowiłem poświęcić się nauce o żywieniu i jej upowszechnianiu w społeczeństwie, pozostając wierny temu postanowieniu do dzisiaj.

Przechodząc po tym krótkim wstępie do meritum chciałbym tu, w krajowej mekce nauki o żywieniu podzielić się z Państwem kilkoma refleksjami na temat stanu i perspektyw rozwojowych tej nauki. Jest ona stosunkowo młoda, ale swoimi korzeniami sięga daleko w przeszłość. Myślenie o tym, jak racjonalnie się odżywiać ma bowiem historię liczącą kilka milionów lat, przy czym przez większość tego okresu nasi przodkowie metodą prób i błędów uczyli się odróżniać to, co jadalne, od tego, czego jeść nie należy.

Spośród plejady uczonych, którzy tworzyli podwaliny nauki o żywieniu cztery osoby wydają mi się zasługiwać na szczególne wyróżnienie (ryc. 1).

Pierwszym z nich jest działający w starożytnych Chinach Konfucjusz, który przypisywał pokarmom różne natężenie pierwiastków żeńskiego (yin) i męskiego (yang), nakazując w zdrowych posiłkach pierwiastki te równoważyć, co stało się wytyczną dla współczesnej makrobiotyki. Drugi wybitny przedstawiciel starożytności, działający sto lat później Hipokrates

z Kos, zwany ojcem medycyny, propagował dietę i higienę jako czynniki profilaktyczne zapobiegające chorobom, m.in. zalecając równoważenie pokarmów osuszających i nawadniających organizm.

Spośród nowożytnych prekursorów nauki o żywieniu na czoło wysuwają się arabski lekarz Avicenna i francuski arystokrata Antoine Lavoisier. Pierwszy z nich w swoim „Kanonie medycyny” zalecał urozmaicenie diety i dobieranie produktów stosownie do ich oddziaływania na organizm według grup, różnicując częstość ich spożywania, jak to dziś czynimy w piramidach żywieniowych. Drugi – odkrywając, że życie jest procesem spalania – za podstawę zdrowego żywienia uznawał bilansowanie przyjmowanej i wydatkowanej energii, którą to zasadę później rozciągnięto na niezbędne człowiekowi składniki odżywcze.

Współczesna nauka o żywieniu człowieka, tak jak nigdy, rozwija się przede wszystkim w powiązaniu z naukami o żywności, medycyną i farmacją (ryc. 2). Praktycznym wyrazem tego rozwoju są normy żywieniowe, określające ilości energii i niezbędnych składników odżywczych, które zgodnie z aktualnym stanem wiedzy powinny otrzymywać w całodziennym pożywieniu osoby wyróżnione ze względu na wiek, płeć, aktywność fizyczną lub stany fizjologiczne, aby zapewnić prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny oraz pełnię zdrowia. Normy żywieniowe z jednej strony stanowią podstawę dla wytyczania krótko- i długofalowych celów żywieniowych (*dietary goals*) dla rolnictwa i gospodarki żywnościowej, a z drugiej służą formułowaniu praktycznych zaleceń żywieniowych (*dietary guidelines*) adresowanych do społeczeństwa oraz ocenie sposobu żywienia się ludno-

Hipokrates (460–370 p.n.e.)

Konfucjusz (551–479 p.n.e.)

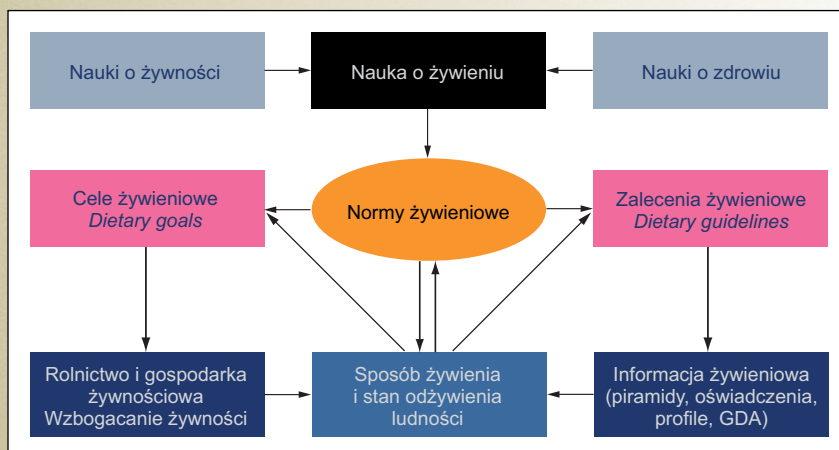

Avicenna (980–1037)

Lavoisier (1743–1794)

Rycina 1. Prekursorzy nauki o żywieniu

Rycina 2. Model funkcjonalny nauki o żywieniu

ści i promocji zdrowia. Warto wspomnieć, że w 2012 roku ukazała się kolejna znowelizowana edycja polskich norm żywieniowych opracowana przez zespół resortowego Instytutu Żywności i Żywienia w Warszawie pod kierunkiem prof. Jarosza. Poza tą zasłużoną placówką i wspomnianym na wstępie Wydziałem Nauki o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji istnieje obecnie w Polsce kilkanaście wydziałów akademickich i instytutów naukowych, w których kształcą się specjaliści z zakresu żywienia i dietetyki oraz prowadzi badania w ramach krajowych i międzynarodowych projektów badawczych. Jest to już spory potencjał, wart zastanowienia nad jego obecnymi i perspektywicznymi zadaniami.

Myślenie o przyszłości nauki o żywieniu warto zacząć od uświadomienia sobie uwarunkowań, z jakimi w perspektywie najbliższych kilkunastu lat możemy mieć do czynienia w Polsce i na świecie, gdy chodzi o żywność, żywienie i zdrowie. Zgodnie z tzw. prognozowaniem scenariuszowym, uwarunkowania takie należy rozpatrywać w trzech obszarach: społeczeństwo i polityka, nauka i technologia oraz biznes i ekonomia, przy

czym w każdym z tych obszarów możemy mieć do czynienia z długotrwałymi trendami, jakie można poddać ocenie i dokonywać ich ekstrapolacji w przyszłość, oraz z nieprzewidywalnymi wydarzeniami losowymi, określanymi mianem kluczowych niepewności. W tabelach 1 i 2 pozwoliłem sobie wymienić ważniejsze z obu rodzajów uwarunkowań dla wspomnianych trzech obszarów.

Rozważania na temat wynikających z powyższej analizy obecnych i przyszłych priorytetów badawczych nauki o żywieniu chciałbym oprzeć na definicji tej nauki podanej przez nestora polskich żywieniowców prof. Stanisława Bergera.

W myśl tej definicji, żywienie człowieka jako dyscyplina naukowa zajmuje się związkami między pożywieniem a rozwojem i zdrowiem człowieka na poziomach: molekularnym, komórkowym, ustrojowym i populacyjnym (tab. 3–6).

Na poziomie molekularnym można się spodziewać, że trwające od XIX wieku zainteresowanie przemianami składników odżywczych i ich interakcjami w przyszłości ustąpi miejsca badaniu metabolicznych konsekwencji spożywania rozmaitych suplementów diety, żywności genetycznie modyfikowanej i zawierającej nanocząstki. Z kolei badania nad genetycznym uwarunkowaniem chorób dietozależnych stracą przypuszczalnie na znaczeniu na rzecz tzw. programowania metabolicznego, czyli wpływu żywienia w okresie prenatalnym i wczesnym dzieciństwie na podatność na te choroby w dorosłym życiu.

Na poziomie komórkowym nie byłoby niczym zaskakującym, gdyby wobec rosnących dysproporcji w dostępie do żywności zainteresowanie mitochondrialnymi mechanizmami wytwarzania energii ustąpiło miejsca zgłębianiu

Tabela 1. Trendy długofalowe

Spoleczeństwo i polityka	Nauka i technologia	Biznes i ekonomia
<ul style="list-style-type: none"> Starzenie się populacji w krajach rozwiniętych Wzrost przeciętnego poziomu edukacji społeczeństwa Wzrost liczby przepisów regulujących bezpieczeństwo i marketing żywności 	<ul style="list-style-type: none"> Wzrost liczby innowacji i nowych technologii Indywidualizacja norm i zaleceń żywieniowych Rosnące problemy związane z ociepleniem klimatu i niedostatkami wody 	<ul style="list-style-type: none"> Rosnący niedobór żywności i wzrost konkurencji na rynku Rosnące koszty badań naukowych Globalizacja gospodarki i ekspansja ponadnarodowych przedsiębiorstw

Tabela 2. Kluczowe niepewności

Spoleczeństwo i polityka	Nauka i technologia	Biznes i ekonomia
<ul style="list-style-type: none"> Akceptacja społeczna (GMO) Pojawienie się nowych chorób (BSE, ptasia grypa) Bioterroryzm 	<ul style="list-style-type: none"> Systemy ochrony praw własności intelektualnej Ograniczenie stosowania zwierząt w badaniach naukowych Niekontrolowana ekspansja mutacji genowej Nowe przełomowe odkrycia 	<ul style="list-style-type: none"> Światowe kryzysy ekonomiczne Katastrofy ekologiczne (trzęsienia ziemi, powodzie) i wojny Grupy lobbujące Odsetek PKB przeznaczany na badania naukowe z obszaru żywności i żywienia

Tabela 3. Wybrana problematyka badawcza
Poziom molekularny

Dzisiaj	Jutro
<ul style="list-style-type: none"> Przemiany składników odżywczych i ich interakcje Genetyczne uwarunkowania chorób dietozależnych Izotopowe badania wchłaniania i metabolizmu składników diety 	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ GMO i nanocząstek w żywności na metabolizm Programowanie metaboliczne Identyfikacja molekuł i śledzenie ich przemian przy użyciu spektrometrii mas

Tabela 4. Wybrana problematyka badawcza
Poziom komórkowy

Dzisiaj	Jutro
<ul style="list-style-type: none"> Mitochondrialny mechanizm wytwarzania energii Wartość biologiczna białka i jego biosynteza w organizmie Specyficzność żywieniowa komórek 	<ul style="list-style-type: none"> Adaptacja ustroju do zmian w podaży energii Żywieniowa rola pochodnych aminokwasów (lizyloalanina) Hodowle komórkowe w badaniach żywieniowych

Tabela 5. Wybrana problematyka badawcza
Poziom ustrojowy

Dzisiaj	Jutro
<ul style="list-style-type: none"> Fizjologiczne mechanizmy regulacji spożycia Normy żywienia i zalecenia żywieniowe Składniki prozdrowotne żywności oraz ich biodostępność 	<ul style="list-style-type: none"> Zmysły a zachowania żywieniowe i zaburzenia odżywiania Spersonalizowane poradnictwo żywieniowe Interwencyjne badania wpływu żywności na zdrowie

Tabela 6. Wybrana problematyka badawcza
Poziom populacyjny

Dzisiaj	Jutro
<ul style="list-style-type: none"> Ocena sposobu żywienia i stanu odżywienia różnych grup ludności Czynniki ryzyka chorób dietozależnych Żywność i żywienie jako dziedzictwo kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> Mikroprocesorowy monitoring spożycia i biomarkerów stanu odżywienia Epidemiologia żywieniowa i wzory żywieniowe Dieta zrównoważonego rozwoju

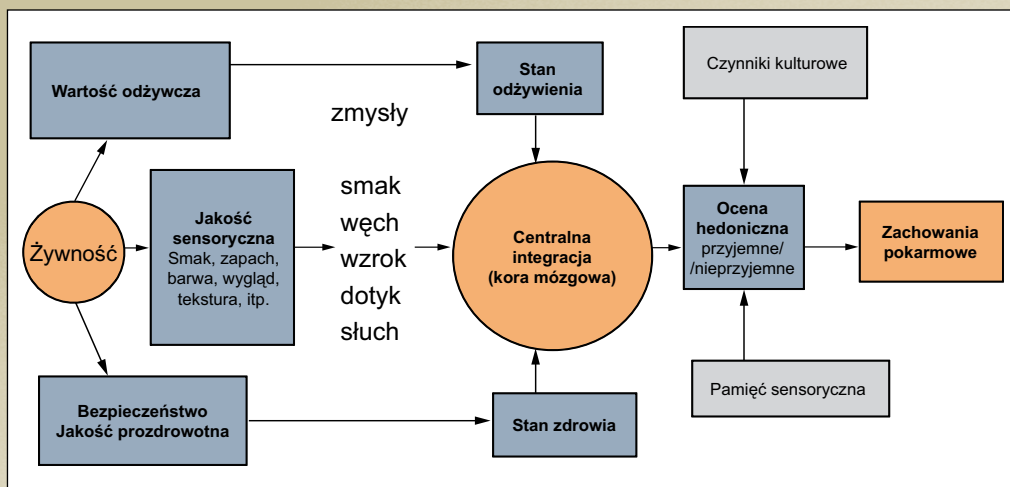
procesów adaptacji organizmu do zmian w podaży energii. Z dużą dozą prawdopodobieństwa można też sądzić, że dominujące jeszcze do niedawna badania nad oceną wartości odżywczej białek i ich komplementarnością w żywieniu zostaną wyparte przez wyjaśnianie struktury i funkcji białek, których dotąd nie znaliśmy, a których plan budowy mamy zapisany w naszym genomie. Nasze obecne wysiłki, aby poznać potrzeby żywieniowe poszczególnych tkanek, w przyszłości znajdują przypuszczalnie szersze zastosowanie w eksperymentach żywieniowych *in vitro* wykorzystujących hodowle komórkowe.

Na poziomie ustrojowym nauka o żywieniu w krajach rozwiniętych zmagają się z epidemią nadwagi i otyłości, usiłując szukać środków zaradczych w eksploracji mechanizmów

regulacji spożycia pokarmu. Wydaje się, że przyszłość należy w tym przypadku do nutrisensoryki z jej zainteresowaniem zmysłowymi uwarunkowaniami zachowań żywieniowych i zaburzeń odżywiania. W obszarze racjonalizacji wyżywienia można się spodziewać, że normy i zalecenia żywieniowe adresowane do społeczeństwa jako całości i jego określonych grup zastąpi spersonalizowane poradnictwo żywieniowe uwzględniające uwarunkowania genetyczne. Krokiem w tym kierunku jest m.in. realizowany z udziałem Polski międzynarodowy projekt badawczy „Food4me”, w ramach którego dokonuje się zintegrowanej oceny spożycia żywności, stanu odżywiania, aktywności fizycznej, stanu zdrowia i markerów genetycznych związanych z żywieniem. Jeśli chodzi o stale rozwijający się rynek żywności funkcjonalnej, to w ocenie jej

walorów prozdrowotnych epidemiologiczne badania retro- i prospektywne w coraz większym zakresie zastępować będą eksperymenty żywieniowe RCT (Random Control Trials) realizowane w tzw. złotym standardzie (losowy dobór próby z kontrolą placebo).

Wreszcie **na poziomie populacyjnym** dominujące od lat badania sposobu żywienia i stanu odżywienia ludności prowadzone z użyciem stosunkowo mało wiarygodnych metod ankietowych i rejestracyjnych zmierzają w kierunku obiektywizacji, np. przez mikroprocesorowy monitoring spożycia składników odżywczych i biomarkerów stanu wysycenia nimi organizmu. Rozwój epidemiologii żywieniowej z fazy rozpoznawania czynników ryzyka chorób dietozależnych przejdzie prawdopodobnie w etap kreowania celów zdrowotnych i modyfikowania pod ich kątem wzorów żywieniowych w docelowych grupach społecznych. W przyszłości z pewnością zyskiwać też będzie na znaczeniu

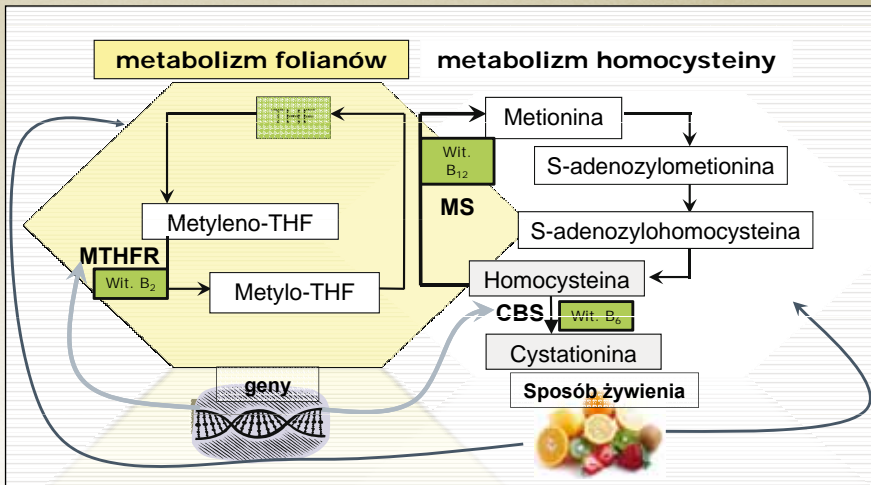

Rycina 3. Obszar zainteresowań nutrisensoryki

problematyka diety zrównoważonego rozwoju kosztem zainteresowania modnym dziś i wspieranym przez politykę Unii Europejskiej dziedzictwem kulinarnym regionów.

Przedstawione wyżej rozważania na temat tego, jak może ewoluować problematyka badawcza realizowana przez światową i polską naukę o żywieniu, chciałbym zakończyć zwróceniem uwagi na dwie gałęzi tej nauki, które są mi szczególnie bliskie i które wydają się mieć spory potencjał rozwojowy. Są to nutrisensoryka i nutrigenetyka. Przedmiot zainteresowania pierwszej z nich stanowią związki między sposobem odżywiania się człowieka i funkcjonowaniem jego

Rycina 4. Schemat metabolizmu folianów i homocysteiny

zmysłów, uwidocznione na rycinie 3. W kierowanym przeze mnie zespole od wielu lat prowadzimy badania nad zjawiskiem tzw. sytości sensorycznie specyficznej oraz współdziałaniem sygnałów metabolicznych i sensorycznych w regulacji spożycia i kształtowaniu preferencji pokarmowych, przekonując się, jak pasjonujący jest to obszar badań i jak wiele jeszcze pozostaje w nim do wyjaśnienia.

Jeśli chodzi o nutrigenetykę, która bada reakcje organizmu na składniki pokarmowe na poziomie molekularnym i komórkowym z uwzględnieniem genotypu (polimorfizmu DNA), to naszą uwagę przykuła ostatnio homocysteina

– nowy czynnik ryzyka chorób układu krążenia, określane mianem „cholesterolu XXI wieku”. W metabolizmie homocysteiny, który jest ściśle powiązany z przemianami folianów (ryc. 4), kluczową rolę odgrywają witaminy z grupy B oraz trzy enzymy: reduktaza metylenotetrahydrofolianu (MTHFR), beta syntaza cystationiny (CBS) i syntaza metioniny (MS). Ostatnio udało nam się wykazać, że o ile poziom spożycia folianów, witaminy B₂ i witaminy B₁₂ ma istotny wpływ na stężenie homocysteiny we krwi starszych kobiet z genotypem MTHFR zawierającym w 677. parze zasad cytozynę, o tyle wpływ ten nie występuje u osób mających wersję tego genu z tyminą w miejsce cytozyny.

Swoje okolicznościowe wystąpienie pragnę zakończyć poniższym przesłaniem:

Nauka o żywieniu rozwija się i będzie się rozwijać w przyszłości w powiązaniu z naukami rolniczymi, medycznymi, technicznymi i społecznymi, przy czym niezwykle ważne jest, aby swoje stosunki z przedstawicielami tych nauk i przemysłem budowała na partnerskiej współpracy zorientowanej na dobro człowieka, a nie na kolaboracji służącej doraźnym korzyściom materialnym którejkolwiek ze stron.

Prof. dr. hab., dr h.c. **Jan Gawęcki**
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Doktorzy habilitowani

WYDZIAŁ ROLNICTWA I BIOLOGII

Maria Wiktoria JANICKA

WYDZIAŁ LEŚNY

Mirela Katarzyna TULIK

WYDZIAŁ TECHNOLOGII DREWNA

Piotr PRZYBYSZ

WYDZIAŁ NAUK O ZWIERZĘTACH

Robert Marcin GŁOGOWSKI
Marek Zdzisław PANEK

WYDZIAŁ NAUK O ŻYWNOSCI

Agata Małgorzata MARZEC

WYDZIAŁ NAUK O ŻYWIENIU CZŁOWIEKA I KONSUMPCJI

Agata CHMURZYŃSKA
Dariusz WŁODAREK

WYDZIAŁ INŻYNIERII PRODUKCJI

Krzysztof KOSTYRA

Nowo promowani doktorzy

WYDZIAŁ ROLNICTWA I BIOLOGII

Jan Kazimierz GOLBA
Barbara SUTKOWSKA

WYDZIAŁ MEDYCYNY WETERYNARYJNEJ

Dorota Magdalena CHROBAK
Michał Janusz CZOPOWICZ
Olga Kazimiera GÓJSKA-ZYGNER
Alicja Ewa KRZYŻEWSKA-MŁODAWSKA
Jagna Paulina KUDŁA
Michał MICKIEWICZ
Zofia Agnieszka WICIK

WYDZIAŁ LEŚNY

Marek KSEPKO

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA I INŻYNIERII ŚRODOWISKA

Olga SZLACHETKA

WYDZIAŁ NAUK O ZWIERZĘTACH

Paulina Anna ABRAMOWICZ
Iwona Katarzyna BECK
Ewelina Grażyna GOŁĘBIEWSKA
Kornelia KUCHARSKA
Barbara ZAJDEL

WYDZIAŁ NAUK EKONOMICZNYCH

Magdalena Elżbieta KRASZEWSKA
Teresa MIKULSKA
Michał SOLIWODA

WYDZIAŁ NAUK O ŻYWIENIU CZŁOWIEKA I KONSUMPCJI

Agata ADAMSKA
 Aldona Justyna BOROWSKA
 Justyna Anna CZARNACKA-SZYMANI
 Małgorzata Sylwia CZERWONKA
 Dominika Maria GŁĄBSKA
 Katarzyna Magdalena KOWALCZE
 Krzysztof Michał TAMBOR

WYDZIAŁ INŻYNIERII PRODUKCJI

Michał BOĆKOWSKI
 Leszek SERGIEL

Odznaka Honorowa „Za Zasługi dla SGGW”

Osoby spoza Uczelni

Prof. Honorata DANILCZENKO – Uniwersytet Aleksandra Stulginskisa w Kownie na Litwie

Dr inż. Adam DROŹDŹ – dyrektor firmy DeLaval

Prof. dr hab. Zbigniew KUNDZEWICZ – Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu

Prof. dr hab. Stefan PIERZYŃSKI – Wydział Biologii Uniwersytetu w Lund w Szwecji

Prof. Hywel THOMAS – prorektor Cardiff University w Wielkiej Brytanii

Doc. dr hab. Krzysztof Jan WOJCIECHOWSKI – ekspert FAO/ONZ w latach 1977–1999

Pracownicy SGGW

Prof. dr hab. Kazimierz BANASIK

Dr hab. inż. Ewa DOMIAN

Dr inż. Danuta GAJEWSKA

Prof. dr hab. Jerzy JEZNACH

Dr hab. inż. Jacek KLONOWSKI

Prof. dr hab. Ewa SAWOSZ-CHWALIBÓG

Prof. dr hab. Henryk TRACZ

Patronat Wydziału Inżynierii Produkcji nad Dniami SGGW 2013

Wydział Inżynierii Produkcji był w tym roku Patronem Dni SGGW. Jak zawsze święto Uczelni jest okazją do zaprezentowania uczniom szkół średnich i mieszkańcom Ursynowa oferty edukacyjnej i profilu działalności naszego Wydziału.

Na stoisku zaprezentowano ofertę edukacyjną Wydziału, obejmującą studia I, II i III stopnia, a także studia podyplomowe. Zainteresowani mieli możliwość poznania opinii o studiach „z pierwszej ręki” podczas dyskusji ze studentami Wydziału. Studenci przygotowali też i prowadzili konkurs wiedzy z zakresu przedmiotów nauczanych na Wydziale Inżynierii Produkcji. Pytania konkursowe obejmowały bardzo szeroką tematykę, począwszy od zagadnień związanych z rolnictwem, leśnictwem poprzez elementy konstruowania maszyn po zagadnienia dotyczące zarządzania i ekonomii.

Na stanowisku Wydziału Inżynierii Produkcji można było zobaczyć między innymi pomiary twardości powierzchniowej, poznać strukturę metali, zobaczyć pomiary termowizyjne w podczerwieni, tłoczenie oleju rzepakowego „na zimno”, zobaczyć wykorzystanie sterowników PLC firm Siemens A.G. i GE Fanuc w linii produkcyjnej oraz działanie panelu fotowoltaicznego przetwarzającego energię słoneczną na prąd stały. Prezentacje były obsługiwane przez studentów i pracowników Wydziału.

Można było również zobaczyć pracującą drukarkę 3D, wykonaną w ramach pracy dyplomowej przez studenta naszego Wydziału. Więcej o technologii druku 3D oraz innych urządzeniach można było się dowiedzieć na warsztatach druku 3D, zorganizowanych na terenie Wydziału Inżynierii Produkcji.

Szczególne zainteresowanie, zwłaszcza najmłodszych zwiedzających, wzbudzają zawsze pojazdy prezentowane na stoisku naszego Wydziału. W tym roku były to kombajn Bizon i ciągnik rolniczy Landini. Ponadto na placu za budynkiem 11 odbył się pokaz automatycznego prowadzenia ciągnika firmy Class. Chętni mogli przekonać się, jak ciągnik może być prowadzony wzdłuż zaprogramowanej trasy. Wykład o wykorzystaniu sygnału GPS w prowadzeniu automatycznym maszyn rolniczych zaprezentował dr Adam Ekielski. Również w ramach Dni SGGW prof. dr hab. inż. Stanisław Gach wygłosił wykład „Dlaczego krowa pyskiem doi”, w którym omówił ważne aspekty przygotowania paszy dla wysokowydajnych krów mlecznych.

Grupy zorganizowane mogły obejrzeć laboratoria na terenie Wydziału Inżynierii Produkcji. Zaprezentowano: laboratorium pozyskiwania mleka z systemem VMS i robotem udojowym DeLaval, laboratorium odnawialnych źródeł energii z reaktorem do biogazu, laboratorium suszarnictwa z suszarką fluidyzacyjną, laboratorium automatyki i sterowników PLC, laboratorium biopaliw ze smugoskopem, laboratorium ekstruzji pasz oraz samolot bezałogowy DRON.

dr inż. Adam Strużyk

Podsumowanie Dni SGGW

„Ci wszyscy, którzy tu bywają, czego nam życzą, niechaj sami mają!”

Słowa powyższego cytatu można śmiało skierować do tysięcy mieszkańców Warszawy i okolic, którzy zdecydowali się odwiedzić naszą Uczelnię podczas corocznego święta. Bez wątpienia Dni SGGW na stałe wpisały się w kalendarz wydarzeń akademickich Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz majowych imprez Warszawy. SGGW zgodnie z tradycją pielęgnuje swoje dziedzictwo, podejmując wielokierunkowe działania w zakresie nauk przyrodniczych, ekonomicznych, humanistycznych i technicznych, wychodząc naprzeciw potrzebom polskiego społeczeństwa. To właśnie Dni SGGW są doskonałą okazją do tego, aby pokazać mieszkańcom Mazowsza (i nie tylko), jak realizują się te założenia.

Jak co roku święto rozpoczął uroczysty przemarsz członków Senatu Akademickiego i zaproszonych gości sprzed Pałacu Rektorskiego do Auli Kryształowej, gdzie odbyła się uroczystość nadania najwyższej godności uniwersyteckiej – tytułu doktora honoris causa SGGW – prof. dr. hab. Janowi Gawęckiemu z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, wybitnemu uczonemu z zakresu nauk o żywności i żywieniu

człowieka. Wręczono również dyplomy doktora habilitowanego i doktora oraz Odznakę Honorową „Za Zasługi dla SGGW”. Po zakończeniu uroczystości JM Rektor prof. dr hab. Alojzy Szymański oficjalnie ogłosił otwarcie Dni SGGW.

Zaszczytna funkcja Patrona Dni SGGW przypadła w tym roku Wydziałowi Inżynierii Produkcji. Stoisko w pełni oddawało techniczny charakter Wydziału. Pokazy cięcia artystycznego,

zapoznanie ze strukturą metali, pomiary w podcierwieni, drukarka 3D, panel fotowoltaniczny, reaktor biogazu i wiele innych tajemniczo brzmiących urządzeń i pokazów czekało na stoisku oraz w budynkach Wydziału Inżynierii Produkcji.

Bogatą przedstawiały się też pozostałe wydziały, kluby i jednostki organizacyjne. Prezentowano osiągnięcia naukowe pracowników oraz obecnie realizowane prace łącznie z ciekawym, nowoczesnym sprzętem, który na co dzień trudno spotkać. Zwiedzający mogli zapoznać się z techniką wyplatania koszy z wikliny, wziąć udział w grze terenowej z wykorzystaniem odbiorników GPS, zainwestować na giełdzie z lat 20. ubiegłego wieku, sprawdzić wskaźniki stanu zdrowia, skorzystać z porad dietetycznych, po czym już bez obaw degustować produkty pochodzenia zwierzęcego, a na deser – ciastka z bitą śmietaną wprost z ciekłego azotu. Wydział Nauk Społecznych zadbał o najmłodszych zwiedzających, którzy pod fachową opieką chętnie spędzali czas na grach i zabawach w Kąciku Kreatywnego Malucha.

Już od lat niesłabnącym zainteresowaniem cieszy się stoisko Wydziału Nauk o Zwierzętach. Pokazy kur ozdobnych,

ryb, płazów, gadów, owadów i pajęczaków oraz minizoo są prawdziwą uciechą nie tylko dla najmłodszych zwiedzających. Jak co roku Wydział zaskakuje nowymi pomysłami, gdzie zwierzęta oczywiście grają główną rolę. W tym roku wspólnie z Polskim Związkiem Hodowców Alpak zaprezentował pokaz hodowli tych wszechstronnie wykorzystywanych zwierząt. Ciekawymi widowiskami były pokaz wyszkolenia psów policyjnych poprowadzony przez Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkovicach oraz spotkanie z Grupą Poszukiwawczo-Ratowniczą OSP Okręty wykorzystującą w akcjach psy ratownicze.

Nie brakowało stałych, przez wielu wyczekiwanych elementów imprezy: koncertu Orkiestry Reprezentacyjnej SGGW, występu Ludowego Zespołu Artystycznego „Promni” i Zespołu

Sygnalistów Myśliwskich SGGW „Akteon”, prezentacji motocykli Klubu Miłośników Dawnej Motoryzacji „Kardan”, pokazu aerobiku sportowego oraz niezliczonych konkursów z nagrodami. Edukacyjna rola imprezy znalazła swoje potwierdzenie również poprzez liczne wykłady o różnej tematyce, począwszy od specjalistycznych zagadnień dotyczących nowoczesnych technologii i automatyki, przez szeroką problematykę związaną z żywieniem człowieka, na „Historii Ursynowa, czyli kaprysie Księżnej Lubomirskiej i dendrologicznych pasjach Niemcewicz” kończąc.

O dobrą kondycję zwiedzających zadbał Akademicki Związek Sportowy SGGW. Niezależnie od zaplanowanych zawodów odbywających się w obiektach sportowych na nowym kampusie stoisko AZS-u tętniło życiem. Odwiedzający mogli zagrać w tenisa stołowego, badmintona, siatkówkę lub zatańczyć zumbę. AZS SGGW oraz Wydział Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji wspólnie przygotowali projekt promujący zdrowy styl życia. Przedstawiciele AZS-u mówią: „Sport i odpowiednie żywienie to dwa najważniejsze elementy utrzymania zdrowia, dlatego nasze stoiska cieszyły

się ogromnym zainteresowaniem. Bardzo mocnym punktem takiej współpracy jest fakt, że odwiedzającym nasze stoiska, zamiast gadżetów, dajemy konkretną wiedzę i bardzo przydatne informacje”. Licznie oglądano pokaz sportów walki, w którym udział wzięli m.in. Piotr Siegoczyński – pierwszy polski mistrz świata w kick-boxingu oraz Dorota Godzina – studentka SGGW, mistrzyni świata i Europy, wielokrotna mistrzyni Polski w kick-boxingu.

Program Dni SGGW ubogacali wystawy zorganizowane przez Wydział Nauk Ekonomicznych – „60 lat Wydziału Nauk Ekonomicznych”, Wydział Nauk o Zwierzętach – „Przyrodnicze imprese powiatu piaseczyńskiego” oraz Wydział Ogrodnictwa, Biotechnologii i Architektury Krajobrazu – „AKCjasztuka” oraz instalacje „Drzwi otwarte” i „Krajobraz harmonijny”. Na tych, którzy zdecydowali się odwiedzić Muzeum SGGW czekała stała ekspozycja „Z Marymontu na Ursynów” oraz wystawa czasowa „Pisanki sercu miłe”. W budynku nr 8 można było obejrzeć interaktywną wystawę „Nauka polska” promującą studia na kierunkach matematycznych, przyrodniczych i technicznych.

Z myślą o młodzieży szkół średnich zostały przygotowane szczegółowa oferta dydaktyczna oraz zwiedzanie laboratoriów wydziałowych. Szansą dla kandydatów na studia jest odbywający się corocznie konkurs „Start po indeks”. Konkurs prowadzony jest z zakresu sześciu przedmiotów: biologia, chemia, matematyka, geografia, historia i fizyka. Dyplomy laureatów uprawniające do przyjęcia na wybrane studia w SGGW bez postępowania kwalifikacyjnego otrzymują po trzy osoby z danego przedmiotu, które otrzymały najwyższe noty – w sumie 18 osób. W tym roku do konkursu przystąpiły 374 osoby.

Przy okazji tegorocznych Dni SGGW po raz drugi odbyła się także Gala Plebiscytu „Mistrzowie Edukacji”, której celem jest uhonorowanie pracowników dydaktycznych czynnie biorących udział w życiu studentów i podnoszących ich świadomość naukową. Oto wyniki drugiej edycji Plebiscytu:

- w kategorii **MISTRZ DYDAKTYKI** nagrodę otrzymał dr Jan Wiśniewski (WMW); wyróżnieni zostali: prof. dr hab. Dorota Witrowa-Rajchert (WNoŻ), dr Michał Kruk (WZliM), dr Włodzimierz Buraczyk (WL);
- w kategorii **MISTRZ MOTYWACJI** nagrodę otrzymała dr Joanna Baran (WNE); wyróżnieni zostali: prof. dr hab. Paweł Sysa (WMW), dr hab. Marian Rusek (WZliM);
- w kategorii **MISTRZ OSOBOWOŚCI** nagrodę otrzymał dr Andrzej Wojciechowski (WNE); wyróżnieni zostali: dr inż. Jarosława Rutkowska (WNoŻCziK), dr Piotr Jałowicki (WZliM);
- w kategorii **MISTRZ KÓŁ NAUKOWYCH** nagrodę otrzymał dr hab. Jarosław Kaba (Koło Naukowe Medyków Weterynaryjnych); wyróżnieni zostali: dr inż. Lech Adamczak (Koło Naukowe Technologów Żywności), dr inż. Andrzej Radomski (Chemiczne Koło Technologów Drewna), dr inż. Robert Tomusiak (Koło Naukowe Leśników).

Tak w wielkim skrócie przebiegały XIII Dni SGGW – wielka majówka społeczności akademickiej, okazja do spotkań w jednym czasie gości, pracowników, studentów i absolwentów Uczelni. Serdecznie dziękujemy wszystkim Państwu za zaangażowanie i wspaniałą organizację. Było nam niezmiernie miło gościć Państwa w murach naszej *Alma Mater*. Z niecierpliwością czekamy już na to, co przyniesie następny rok pod patronatem Wydziału Nauk Społecznych.

Do zobaczenia w przyszłym roku!

Joanna Kushnir
koordynator Dni SGGW 2013

Podziękowania JM Rektora Alojzego Szymańskiego

Szanowni Państwo!

Serdecznie dziękuję wszystkim Państwu – mieszkańcom stolicy, Przyjaciółom i Sympatykom SGGW – za udział w naszym święcie.

Słowa serdecznych podziękowań kieruję do osób, które przyczyniły się do tego, że Dni SGGW przebiegały w miłej i przyjaznej atmosferze, w szczególności do koordynatorów uczelnianych i wydziałowych.

W sposób szczególny dziękuję patronowi tegorocznego święta – Wydziałowi Inżynierii Produkcji i jego dziekanowi dr. hab. inż. Tomaszowi Nurkowi, prof. nadzw. SGGW oraz koordynatorowi wydziałowemu dr. inż. Adamowi Strużykowi.

Serdecznie dziękuję organizatorom konkursu „Start po indeks”.

Bardzo dziękuję KURS-AR-owi za koordynację wizyt młodzieży szkolnej w obiektach SGGW oraz wydziałom naszej Uczelni za udostępnienie laboratoriów i prezentację swojej pracy badawczej oraz za zaangażowanie i miłą atmosferę w trakcie zwiedzania.

W sposób szczególny składam serdeczne podziękowania administracji SGGW za wspierającą organizację i zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom imprezy. Przygotowanie święta Uczelni wymaga wielkiego zaangażowania wszystkich służb administracyjnych i technicznych, ich doskonałej współpracy i życzliwości. Za ten wysiłek i fachową pracę każdemu z Państwa bardzo dziękuję.

Wyrażam ogromną wdzięczność i podziękowanie wszystkim Państwu za przygotowanie stoisk oraz duże zaangażowanie w prezentację działalności badawczej. Cieszę się, że Dni SGGW przebiegły w dobrej atmosferze, że nie zabrakło w nich uśmiechu i radości.

Serdecznie dziękuję przedstawicielom instytucji i firm, które przyjęły zaproszenie do udziału w Dniach SGGW:

- Komendzie Stołecznej Policji – Wydziałowi Prewencji, Wydziałowi Ruchu Drogowego, Wydziałowi Wywiadowczo-Patrołowemu oraz Laboratorium Kryminalistycznemu,
- Organizatorom Akcji „Leśnicy dla Stolicy”, w tym: Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, Nadleśnictwu Pultusk, Centrum Informacyjnemu Lasów Państwowych, Leśnym Komplexom Promocyjnym „Sudety Zachodnie” i „Lasy Mazurskie”, Nadleśnictwu Chojnów,
- Zakładowi Kynologii Policyjnej w Sułkowicach – za przygotowanie pokazu wyszkolenia psów policyjnych,
- Grupie Poszukiwawczo-Ratowniczej OSP Kęty – za przygotowanie pokazów akcji ratowniczych z pomocą psów,
- Stowarzyszeniu Pomoc Medyczna – Auxilium Medici – za konsultacje i badania medyczne,
- Stowarzyszeniu Miłośników Żubrów – za przygotowanie stoiska,
- Polskiemu Związkowi Hodowców Alpak – za przygotowanie stoisk promujących hodowlę alpak,
- Płockiej Drużynie Kuszniczej – za przygotowanie wielu pokazów,
- Grupie Konnej Kawalerii – za pokaz musztry i inscenizację polskiej kawalerii 1939 roku.

Firmom:

- Zakłady Mięsne „Jadów”
- Piekarnia „Bracia Kowalscy”
- OSM Garwolin
- Browar Konstancin
- Artplants Sp. z o.o.
- „Dary Natury” z Korycina na Podlasiu
- ABW Agrocentrum
- Apteka „Limba”

Patronom medialnym, którymi byli:

- TVP Warszawa
- Nat Geo Wild
- RDC (Radio dla Ciebie)
- PAP Nauka w Polsce
- Perspektywy
- Radio Kampus
- TVR
- studia.net
- kierunki.net
- agroworld.pl
- www.warszawa.pl
- Stowarzyszenie Polskich Mediów

Organizacjom i stowarzyszeniom studenckim, w szczególności:

- Studentom Wydziału Inżynierii Produkcji – za prowadzenie punktu informacyjnego,
- Studentom Wydziału Medycyny Weterynaryjnej – organizatorom akcji adopcji psów ze schronisk,
- Klubowi Uczelnianemu AZS SGGW – za przygotowanie „Dni SGGW na sportowo”, w tym pokaz aerobiku sportowego, sztafety pływackiej o puchar JM Rektora, turniejów piłki nożnej i siatkówki plażowej, Turnieju Trzech Raket, treningu Frisbee.

Za przygotowanie barwnego programu artystycznego:

- Ludowemu Zespołowi Artystycznemu „Promni”,
- Chórowi Akademickiemu SGGW,
- Orkiestrze Reprezentacyjnej SGGW,
- Zespołowi Sygnalistów Myśliwskich SGGW „Akteon”,
- Dziecięcej Grupie Tanecznej SGGW.

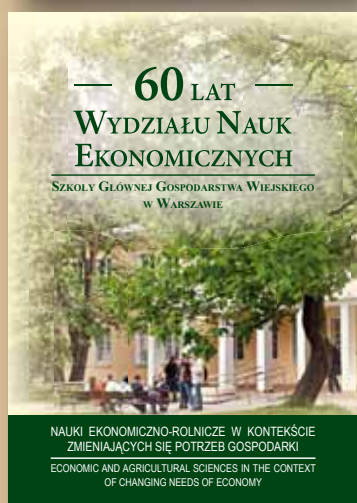
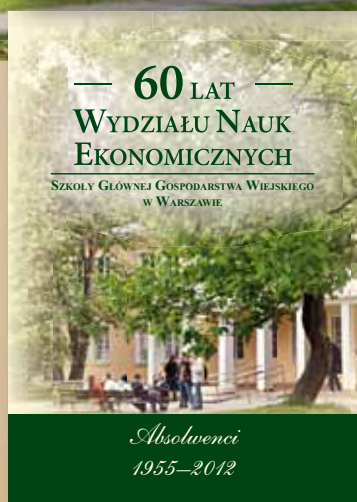
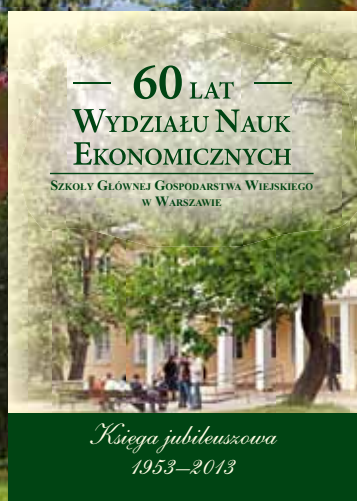
Organizatorom wystaw:

- Wydziałowi Nauk o Zwierzętach – za przygotowanie wystawy „Przyrodnicze impresje powiatu piaseczyńskiego”,
- Wydziałowi Nauk Ekonomicznych – za przygotowanie wystawy „60 lat Wydziału Nauk Ekonomicznych”,
- Wydziałowi Ogrodnictwa, Biotechnologii i Architektury Krajobrazu – za przygotowanie instalacji „Drzwi otwarte” i „Krajobraz harmonijny”,
- Studentom Wydziału Ogrodnictwa, Biotechnologii i Architektury Krajobrazu – za przygotowanie wystawy prac studenckich pt. „AKcijasztuka”.

Gorąco dziękuję wszystkim Państwu za ten rok i serdecznie zapraszam do udziału w Dniach SGGW w 2014 roku. Patronem święta będzie Wydział Nauk Społecznych.

60 lat Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW

Początki Wydziału Nauk Ekonomicznych Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie sięgają 13 sierpnia 1953 roku. Od rozpoczęcia swojej działalności Wydział dwukrotnie zmieniał nazwę: powstał w 1953 roku jako Wydział Inżynieryjno-Ekonomiczny Rolnictwa, a w latach 1958–2007 funkcjonował pod nazwą Wydział Ekonomiczno-Rolniczy. W ciągu 60 lat działalności wielokrotnie zmieniała się także jego struktura organizacyjna. Wydział rozwijał się dynamicznie, wykształcił liczną kadre naukową i kilkanaście tysięcy absolwentów. Prowadzone na Wydziale badania naukowe i oferta dydaktyczna były i są dostosowane do zmieniającego się otoczenia i jego potrzeb. Jubileusz to wspaniała okazja do przedstawienia bogatej historii Wydziału, obecnej działalności i osiągnięć. Zwłaszcza w ostatnich 10 latach Wydział uległ istotnym zmianom organizacyjnym, dając początek dwóm nowym wydziałom: Wydziałowi Nauk Społecznych (b. Wydział Nauk Humanistycznych) oraz Wydziałowi Zastosowań Informatyki i Matematyki.

Obecnie w strukturze Wydziału Nauk Ekonomicznych funkcjonuje 5 katedr: Katedra Ekonomii i Polityki Gospodarczej, Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw, Katedra Polityki Europejskiej, Finansów Publicznych i Marketingu, Katedra Ekonomiki Rolnictwa i Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych, Katedra Ekonomiki Edukacji, Komunikowania i Doradztwa, które podzielone są na zakłady. Do najważniejszych kierunków badań prowadzonych przez pracowników Wydziału należą obecnie:

- polityka i strategia rozwoju rolnictwa oraz rynków rolnych na obszarach wiejskich,
- globalizacja gospodarki światowej i jej wpływ na gospodarkę Polski,
- przemiany w gospodarce żywnościowej w krajach europejskich,
- metody prognozowania zjawisk i procesów gospodarczych,
- adaptacja gospodarstw i przedsiębiorstw rolniczych oraz sfery przetwórstwa do warunków integracji z UE,
- zastosowanie metod statystycznych i ekonometrycznych do analizy zjawisk gospodarczych,
- edukacja, komunikowanie i doradztwo w rozwoju lokalnym oraz regionalnym,
- rozwój logistyki i agrologistyki.

W latach 1955–2012 studia na Wydziale ukończyło ponad 19 tysięcy osób. W tym okresie zmieniała się oferta dydak-

tyczna Wydziału, która obecnie obejmuje 5 kierunków studiów: ekonomię, zarządzanie (wcześniej zarządzanie i marketing), finanse i rachunkowość (wcześniej finanse i bankowość), logistykę oraz turystykę i rekreację (kierunek międzywydziałowy). Studia prowadzone są w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym, w podziale na studia I stopnia (licencjackie) oraz II stopnia (magisterskie). Na Wydziale prowadzone są także studia doktoranckie (III stopnia) oraz studia podyplomowe, skierowane do osób chcących pogłębić czy zaktualizować swoją wiedzę w wybranej dziedzinie.

Obchody jubileuszu

Z okazji przypadającego w 2013 roku 60-lecia działalności Wydziału Nauk Ekonomicznych w dniach 10 i 11 maja br. odbyły się uroczyste obchody jubileuszu. 10 maja zorganizowano międzynarodową konferencję naukową pt. „Nauki ekonomiczno-rolnicze w kontekście zmieniających się potrzeb gospodarki” pod honorowymi patronatami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Marszałka Województwa Mazowieckiego oraz Jego Magnificencji Rektora SGGW. 11 maja miały miejsce uroczyste posiedzenie Rady Wydziału oraz zjazd i bal absolwentów.

Konferencję jubileuszową 10 maja 2013 roku otworzył dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych dr hab. Jarosław Gołębski. Uczelnię reprezentowali: prorektor ds. rozwoju

prof. dr hab. Wiesław Bielawski, prorektor ds. dydaktyki prof. dr hab. Bogdan Klepacki, prorektor ds. nauki prof. dr hab. Jan Niemieć, prorektor ds. współpracy międzynarodowej prof. dr hab. Marek S. Szyndel i kanclerz SGGW dr inż. Władysław W. Skarżyński. W uroczystościach uczestniczyli także licznie zgromadzona kadra naukowa, studenci i pracownicy Wydziału Nauk Ekonomicznych, dziekani i pracownicy innych wydziałów SGGW oraz pracownicy administracji. Na uroczystości 60-lecia Wydziału Nauk Ekonomicznych przybyło również wielu gości reprezentujących współpracujące z Wydziałem krajowe i zagraniczne uczelnie i instytuty naukowe, obecni byli również reprezentanci instytucji i urzędów państwowych oraz przedsiębiorstw, a także posłowie na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i członkowie Parlamentu Europejskiego. Kancelarię Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej reprezentował sekretarz stanu Olgierd Dziekoński. W konferencji uczestniczyli pełniący ważne funkcje państwowe absolwenci Wydziału, m.in. Wojciech Olejniczak i Czesław Siekierski – posłowie do Parlamentu Europejskiego oraz Zofia Krzyżanowska – radca generalny w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Łącznie na konferencję przybyło 249 gości z kraju i 21 z zagranicy. Patronat medialny nad obradami sprawowała Telewizja Polska S.A.

Pierwszą część konferencji stanowiły przemówienia jubileuszowe, w których podkreślano znaczenie naukowe

i dydaktyczne Wydziału oraz jego istotną rolę w kształceniu kadr dla jednostek naukowych w całej Polsce. Na ręce dziekana Wydziału dr. hab. Jarosława Gołębińskiego złożono ponad 40 listów gratulacyjnych zarówno z instytucji polskich, jak i zagranicznych.

Obrady były podzielone na 2 panele: „Wyzwania dla nauk ekonomiczno-rolniczych” i „Praktyka nauce – nauka praktyce”. Po dyskusji podsumowującej obrady, przy uroczystym akompaniamentem w wykonaniu Ludowego Zespołu Artystycznego „Promni” im. Zofii Solarzowej, podano tort jubileuszowy. Pierwszy dzień obchodów zakończyła uroczysta kolacja w Pałacu Rektorskim.

Drugi dzień obchodów rozpoczęło jubileuszowe posiedzenie Rady Wydziału Nauk Ekonomicznych, które odbyło się w Auli Kryształowej. Uczelnię reprezentowali prorektor ds. dydaktyki prof. dr hab. Bogdan Klepacki, prorektor ds. współpracy międzynarodowej prof. dr hab. Marek S. Szyndel i kanclerz SGGW dr inż. Władysław W. Skarżyński. Licznie przybyli kadra naukowa, studenci i pracownicy Wydziału Nauk Ekonomicznych oraz absolwenci, w tym również ci, którzy rozpoczęli naukę w 1953 roku – pierwszym roku funkcjonowania Wydziału.

Zebranych powitał dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych dr hab. Jarosław Gołębiński. Profesor Bogdan

społeczności studentów Joanna Malinger. Następnie odbyło się wręczenie pamiątkowych medali Wydziału Nauk Ekonomicznych osobom współpracującym oraz pracownikom Wydziału w dowód uznania za istotny wkład w rozwój działalności naukowej i dydaktycznej oraz długoletnią współpracę.

Następnie na terenie starego kampusu SGGW odbył się piknik absolwentów, czyli czas spotkań z przyjaciółmi ze studiów. Dzień zakończył się balem absolwentów Wydziału w Auli Kryształowej, w czasie którego odbył się koncert Orkiestry Reprezentacyjnej SGGW pt. „Muzyczne inspiracje”.

Uczestnicy konferencji i zjazdu absolwentów mieli możliwość obejrzenia specjalnie przygotowanej wystawy, pokazującej Wydział w ujęciu historycznym oraz informującej o jego bieżącej działalności.

Klepacki, prorektor ds. dydaktyki, a wcześniej prodziekan i dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych, przedstawił znaczenie Wydziału w strukturze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz podzielił się swoimi refleksjami o pracy na Wydziale. Następnie głos zabrał prof. dr hab. Mieczysław Adamowicz, przedstawiciel Komitetu Honorowego obchodów 60-lecia, wieloletni pracownik Wydziału, były dziekan oraz kierownik katedry, a w latach 2009–2013 rektor Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. W imieniu absolwentów głos zabrał dr Czesław Swacha. Jako kolejna wystąpiła przedstawicielka

Kontynuacją obchodów jubileuszu są organizowane na Wydziale w 2013 roku konferencje naukowe: Warszawskie Dni Logistyki 2013 (23–24 maja), X Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Globalne problemy rolnictwa i gospodarki żywnościowej” (27 czerwca), International Conference on Marketing Management „MM 2013” (5 czerwca), XV Ogólnopolskie Sympozjum Agroturystyczne „Komunikowanie i doradztwo w rozwoju turystyki wiejskiej” (9–11 września), Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Budowanie konkurencyjności obszarów wiejskich” (19–21 września), Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Przemiany w gospodarce żywnościowej w krajach europejskich”, „Problemy obszarów wiejskich i sektora rolno-żywnościowego z perspektywy współczesnych nurtów ekonomii” (5 grudnia).

Z okazji jubileuszu wydano medal pamiątkowy, który przedstawia twórców Wydziału: prof. dr. Stefana Ignara oraz prof. dr. hab. Ryszarda Manteuffla. Medal został zaprojektowany przez artystę rzeźbiarza Tadeusza Tchórzewskiego, a wybity przez Mennicę Polską. Medal ten otrzymali współpracujący z Wydziałem przedstawiciele różnych ośrodków akademickich z kraju i z zagranicy oraz jego pracownicy za istotny wkład w rozwój Wydziału Nauk Ekonomicznych na płaszczyźnie naukowej i dydaktycznej.

Z okazji jubileuszu wydano materiały pokonferencyjne, Księgę jubileuszową Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW oraz spis absolwentów Wydziału z lat 1955–2012. Księga jubileuszowa przedstawia bogatą historię i obecną działalność Wydziału.

Część pierwsza zawiera informacje na temat genezy i rozwoju Wydziału, wykaz uzyskanych i nadanych stopni i tytułów naukowych oraz przygotowane przez obecnych i byłych pracowników WNE interesujące wspomnienia, które pokazują minione lata z różnych perspektyw i wnoszą wiele cennych refleksji na przyszłość.

W części drugiej znajdują się informacje na temat bieżącej działalności naukowej, oferty dydaktycznej, współpracy z innymi jednostkami oraz znaczenia Wydziału jako ośrodka naukowo-dydaktycznego na arenie krajowej i w ujęciu międzynarodowym. Ważną część Księgi zajmują informacje na temat katedr działających w strukturze Wydziału oraz sylwetki poszczególnych pracowników. Spis absolwentów zawiera listę ponad 19 tysięcy osób, które ukończyły studia na Wydziale Nauk Ekonomicznych w latach 1955–2012.

Szczegółowe informacje na temat obchodów jubileuszu 60-lecia znajdują się na stronie internetowej Wydziału (<http://60.wne.sggw.pl/>).

**Agnieszka Wojewódzka-Wiewiórska
Maciej Stawicki**

Prof. dr Stefan Ignar (1908–1992)

Od 1949 roku kierownik Katedry Polityki Agrarnej na Wydziale Rolniczym SGGW w Warszawie. Współzałożyciel Wydziału Ekonomiczno-Rolniczego SGGW i do 1954 roku jego dziekan. W latach 1954–1956 przewodniczący Rady Naukowej Instytutu Ekonomiki Rolnej. W 1962 roku powołany na stanowisko przewodniczącego Komitetu Badań Rejonów Uprzemysłowionych PAN. W 1964 roku mianowany profesorem zwyczajnym, a w 1970 roku dyrektorem Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Polityki Agrarnej. Pełnił najwyższe funkcje we władzach państwowych. W latach 1952–1956 wiceprzewodniczący Rady Państwa, a w latach 1956–1959 wiceprzewodniczący Rady Ministrów.

Prof. dr hab. Ryszard Manteuffel (1903–1991)

Tworzył podstawy funkcjonowania Wydziału Ekonomiczno-Rolniczego z pozycji naukowej i dydaktycznej. W latach 1954–1956 oraz 1962–1964 dziekan Wydziału, a w okresie 1957–1959 prorektor SGGW ds. nauki. Od 1954 do 1973 roku kierownik Katedry Ekonomiki i Organizacji Gospodarstw Rolniczych. Doktor honoris causa Akademii Rolniczej w Poznaniu (1973), Akademii Rolniczej w Lublinie (1978), Uniwersytetu w Bonn (1983) i SGGW w Warszawie (1983). Od 1965 roku członek Polskiej Akademii Nauk. W latach 1957–1974 przewodniczący Komitetu Ekonomiki Rolnictwa PAN. Utworzył szkołę naukową ekonomiki i organizacji gospodarstw.

Jubileusz Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji SGGW

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

35 lat
Wydziału
Nauk o Żywieniu Człowieka
i Konsumpcji

Wydawnictwo SGGW

Wydział Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji SGGW (pierwsza nazwa: Wydział Żywności Człowieka i Wiejskiego Gospodarstwa Domowego) powstał w 1977 roku na mocy Zarządzenia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki (Zarządzenie nr 34 z dnia 12 września 1977 roku, Dz. Urz. MNSzWiT nr 10, poz. 35). Funkcję pierwszego dziekana Wydziału powierzono prof. dr. hab. Stanisławowi Bergerowi, który od 1958 roku rozwijał w SGGW badania i dydaktykę w zakresie żywienia człowieka. W ramach Wydziału Żywności Człowieka i Wiejskiego Gospodarstwa Domowego, z chwilą jego powołania, utworzono dwie jednostki organizacyjne: Instytut Żywności Człowieka i Samodzielny Zakład Wiejskiego Gospodarstwa Domowego. Nazwa Wydziału zmieniała się w kolejnych latach jego funkcjonowania, a zmiany te odzwierciedlały nowe wyzwania i potrzeby rynku pracy, a także modyfikacje programów nauczania zgodnie ze światowymi trendami oraz wyzwaniami wynikającymi z włączenia Polski w struktury Unii Europejskiej. Od 2000 roku – zgodnie z uchwałą Senatu SGGW – obowiązuje nazwa Wydział Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji (WNoŻCziK).

konsumentów, oddając tym samym istotę dyscypliny „żywnie człowieka” w konceptualnym kształcie nadanym przez jej twórcę Profesora Stanisława Bergera, według którego żywnie człowieka to dyscyplina naukowa zajmująca się współzależnością między pożywieniem a organizmem człowieka na różnych poziomach: molekularnym, komórkowym, tkankowym, całego organizmu oraz populacji.

Aktualnie na Wydziale zatrudnionych jest 125 nauczycieli akademickich (w tym 9 profesorów tytularnych i 19 doktorów habilitowanych), ponad 70 doktorów, 31 pracowników technicznych i naukowo-technicznych oraz 7 pracowników Dziekanatu. Liczba studentów (stacjonarnych, zaocznych, wieczorowych i na studiach doktoranckich) wynosi około 1700 osób. Wydział ma pełne uprawnienia akademickie do nadawania stopni i tytułu naukowego.

Wydział Nauk o Żywnieniu Człowieka i Konsumpcji jest jedyną w Polsce instytucją naukowo-dydaktyczną, której profil dydaktyczny i badania naukowe poświęcone są szeroko rozumianym zagadnieniom związanym z żywnieniem człowieka, łącząc z sukcesem aspekty fizjologiczne z towaroznawczymi, technologiczno-technicznymi oraz zachowań

Przez 35 lat swego istnienia Wydział ukończyło 6643 absolwentów, spośród których 2877 uzyskało tytuł inżyniera, 3622 – tytuł magistra inżyniera, a 144 osobom nadano tytuł zawodowy licencjata. Rada Wydziału nadała ponad 150 stopni naukowych doktora i około 20 stopni doktora habilitowanego oraz przeprowadziła z sukcesem 8 postępowań o nadanie tytułu profesora.

Osiągnięcia naukowe pracowników WNoŻCziK są wysoko cenione w kraju i za granicą, a główne kierunki badań prowadzonych na Wydziale to: podstawy naukowe racjonalizacji żywienia (w szczególności sposób żywienia i stan odżywienia dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz osób starszych; biodostępność wybranych składników pożywienia i interakcje między nimi, a także edukacja żywieniowa), fizjologiczne i patofizjologiczne podstawy optymalizacji postępowania dietetycznego i profilaktyki żywieniowej, struktura i funkcjonowanie rynku żywności ze szczególnym uwzględnieniem zachowań konsumentów wobec żywności, uwarunkowań oraz oceny poziomu i struktury konsumpcji w różnych typach gospodarstw domowych, prawa i ochrona konsumenta, zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, mikrobiologia prognostyczna, projektowanie i kształtowanie jakości sensorycznej i wartości odżywczej żywności, ocena właściwości funkcjonalnych i prozdrowotnych substancji biologicznie aktywnych.

Pracownicy Wydziału współpracują z licznymi krajowymi i zagranicznymi instytucjami naukowymi, m.in. odpowiadającymi profilowi naukowo-dydaktycznemu naszego Wydziału jednostkami organizacyjnymi uczelni reprezentowanych w Konferencji Rektorów Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych, Instytutem Żywności i Żywności, Instytutem Fizjologii i Żywności Zwierząt PAN, Instytutem Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN, Instytutem Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, Instytutem Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, Uniwersytetem Warszawskim, Karolinska Institutet w Sztokholmie, uniwersytetami w Gilford i Newcastle, Uniwersytetem w Wageningen, Uniwersytetem w Kopenhadze, Uniwersytetem Medycznym w Lionie, Instytutem Zdrowia Publicznego w Oslo, Uniwersytetem Rolniczym w Kownie. Ożywiona współpraca naukowa i dydaktyczna z wieloma ośrodkami zagranicznymi skutkuje relatywnie wysokim udziałem studentów i kadry naukowo-dydaktycznej w programach wymiany międzynarodowej oraz jednym z wyższych w Uczelni udziałem środków finansowych na badania naukowe z UE w ramach programów ramowych oraz innych funduszy zagranicznych.

Wydział współpracuje też z licznymi polskimi, zagranicznymi i międzynarodowymi organizacjami: Komitetem Żywności i Żywności PAN, Polskim Towarzystwem Nauk Żywnościowych, Polskim Towarzystwem Dietetycznym, Polskim Towarzystwem

Technologów Żywności, Polską Federacją Producentów Żywności Związkiem Pracodawców, Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego NOT, Polskim Towarzystwem Technologów Żywności, Radą Programową „European Nutrition Leadership Programme”, The European Sensory Network, IUNS, EANS, FENS, PHARE, FAO/WHO, INRA.

Ponadto pracownicy Wydziału aktywnie uczestniczą w upowszechnianiu wiedzy o żywieniu człowieka prowadząc liczne odczyty oraz uczestnicząc w Festiwalu Nauki Polskiej, wykładach Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Olimpiadzie Wiedzy o Żywieniu, Olimpiadzie Wiedzy Rolniczej.

W ramach struktury Wydziału funkcjonują Wszechnica Żywnościowa, Poradnia Dietetyczna oraz akredytowane Laboratorium Oceny Żywności i Diagnostyki Zdrowotnej, które jest członkiem European Sensory Network (ESN). Na Wydziale znajduje się też w pełni skomputeryzowana, wyposażona w bazy internetowe biblioteka, gromadząca fachową polską i obcojęzyczną literaturę niezbędną dla dydaktyki i badań naukowych.

Warto też wspomnieć o zaangażowaniu studium na naszym Wydziale młodzieży, która aktywnie działa w kołach naukowych: Żywnościowców i Dietetyków, Żywności i Żywności oraz międzywydziałowym Kole Naukowym Filmowców.

W ostatnich latach można zauważyć następujące przejawy znaczącego postępu w rozwoju Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji:

- zwiększenie liczby samodzielnych pracowników naukowych, plasujące WNoŻCziK na 3. miejscu w zakresie nadanych stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego, zgodnie ze sprawozdaniem Rektora SGGW za 2012 rok,
- wzrost liczby publikacji, w tym w liczących się czasopiśmie naukowych, co odzwierciedla fakt, że zgodnie ze sprawozdaniem Rektora SGGW za 2012 rok liczba punktów ogółem za publikacje, jak i publikacje z IF uplasowała WNoŻCziK na 3. miejscu w skali SGGW,
- wzrost liczby realizowanych międzynarodowych projektów – UE i PNRF, jak również towarzyszący temu odpowiednio wysoki udział środków zewnętrznych w poprawie infrastruktury naukowo-badawczej oraz funduszu wynagrodzeń, który nie ma sobie równego w skali SGGW,
- utrzymanie, mimo niekorzystnych tendencji ogólnopolskich, atrakcyjności kierunków studiów realizowanych dotychczas na Wydziale, jak również aktywność w poszukiwaniu nisz na rynku usług edukacji na poziomie wyższym, o czym świadczy nowo otwarty kierunek studiów, jedyny w skali SGGW o profilu praktycznym, gastronomia i hotelarstwo, który spotkał się z dużą akceptacją kandydatów.

Tym samym jubileusz 35-lecia istnienia WNoŻCziK był okazją do zaprezentowania osiągnięć Wydziału w jego dotychczasowej historii, co było możliwe dzięki zorganizowaniu dwudniowych uroczystości w dniach 28–29 czerwca 2013 roku, przy czym 28 czerwca (piątek) odbyła się Międzynarodowa Konferencja pn. „Nauka o żywieniu człowieka – osiągnięcia i wyzwania”, której integralną częścią była konferencja zamykająca trzyletni projekt europejski „Przeciwdziałanie chorobom dietozależnym przez konkurencyjne regionalne klastry w sferze żywności i aktywności fizycznej”, zwany skrótowo AFRESH: *Activity & Food for Regional Economies Supporting Health*. Drugi dzień uroczystości jubileuszowych poświęcono absolwentom naszego Wydziału.

Patronatem honorowym uroczystości jubileuszowe objęli: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi; Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego; Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy; JM Rektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Patronat medialny objęła TVP.INFO, a funkcję partnera biznesowego przyjęła Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców. Sponsorem

głównym był Sokół SA, który towarzyszy Wydziałowi od wielu lat, wspierając w znaczący sposób wiele dotychczasowych przedsięwzięć.

W pierwszym dniu uroczystości jubileuszowych uczestniczyli, poza przedstawicielami instytucji międzynarodowych współrealizujących projekt AFRESH, reprezentanci wielu instytucji naukowo-dydaktycznych oraz naukowo-badawczych, z którymi Wydział od lat współpracuje. Magnificencję Rektora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie reprezentował Pierwszy Zastępca Rektora, Prorektor ds. Rozwoju – prof. dr hab. Wiesław Bielawski, który zabierając głos w części uroczystego otwarcia Międzynarodowej Konferencji podkreślił znaczące miejsce Wydziału w strukturze organizacyjnej Uczelni i jej osiągnięciach. Rektor Bielawski podkreślił również rolę, jaką w rozwoju Wydziału odegrali jego twórcy – prof. dr hab., dr h.c. Stanisław Berger, jak też wielokrotny jego dziekan – prof. dr hab. Anna Gronowska-Senger, a na zakończenie swojego wystąpienia wręczył list gratulacyjny od Magnificencji Rektora skierowany do Profesora Stanisława Bergera oraz do Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji. Głos w tej części zabrali również m.in. prof. dr hab. Eugeniusz Chytek reprezentujący Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz wiceprezydent Miasta Stołecznego Warszawy Włodzimierz Paszyński. Honorowymi gośćmi uroczystości jubileuszowych byli Panowie Profesorowie, którzy w okresie istnienia WNoŻCziK pełnili funkcje rektorów SGGW, którym zostały złożone specjalne podziękowania za wspieranie rozwoju Wydziału. Obecni byli też dziekani innych wydziałów SGGW, którym również wręczono podziękowania za owocną dotychczasową współpracę. Gratulacje z okazji 35-lecia istnienia WNoŻCziK jak również z okazji 60-lecia aktywności zawodowej w SGGW prof. dr hab., dr. h.c. Stanisława Bergera złożyli przedstawiciele licznych instytucji naukowo-badawczych i naukowo-dydaktycznych,

a wśród nich JM Rektor UWM w Olsztynie, senator RP prof. dr hab. Ryszard Górecki.

Merytoryczną część Międzynarodowej Konferencji wypełniły obrady plenarne z udziałem ekspertów oraz wystąpienia uczestników zaprezentowane w 6 równoległych sesjach problemowych, które podsumowano w końcowej części konferencji. We wspólnej sesji plenarnej konferencji jubileuszowej Wydziału i konferencji AFRESH naukowy koordynator projektu, prof. Xavier Gellynck z Uniwersytetu w Gent (Belgia) przedstawił wypracowany w projekcie Wspólny Plan Działania, tzw. JAP (*Joint Action Plan*). JAP prezentuje wyzwania w obszarze żywienia i aktywności fizycznej, które należy podjąć oraz proponuje innowacyjne idee w zakresie rozwoju badań naukowych oraz produktów lub usług adresowanych do zdefiniowanych grup populacyjnych, mające podwójny cel, tj. poprawę zdrowia europejskiej społeczności i przez to stymulowanie wzrostu ekonomicznego Europy.

Drugiego dnia uroczystości jubileuszowych (29 czerwca 2013 r.) poświęcono spotkaniu absolwentów i pracowników połączonemu z piknikiem jubileuszowym, w trakcie którego odbyło się wręczenie jubileuszowych perłowych dyplomów dla absolwentów rocznika 1977–1982, wręczenie dyplomów jubileuszowych dla pracowników z 35-letnim stażem pracy na Wydziale Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji oraz powołanie Klubu Absolwentów Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji. Ponadto przedstawiono rozwój dydaktyki i badań naukowych w obszarze żywienia człowieka, dietytyki i konsumpcji z perspektywy 35 lat, a w sesji wykładowej poświęconej relacjom nauki i praktyki głos zabrali przedstawiciele wiodących przedsiębiorstw żywnościowych w Polsce. Uroczystości zakończył piknik jubileuszowy połączony ze spotkaniem koleżeńskim.

prof. dr hab. **Krystyna Gutkowska**

Witaminy – 100 lat minęło!

W 2012 roku minęło 100 lat od przełomowych odkryć specyficznych substancji oraz nazwania ich „witaminami” przez Polaka Kazimierza Funka, który w swych publikacjach na temat chemicznego związku leczącego chorobę beri-beri zaproponował, że „...substancje deficytowe o charakterze organicznym my będziemy nazywali »witaminami« i będziemy mówić o witaminach beri-beri lub szkorbutu, co znaczy substancje zapobiegające tym specyficznym chorobom”. To stwierdzenie zdumiewało wówczas wielu, byli bowiem przeświadczeni, że tylko zawartość czegoś może być przyczyną chorób, tymczasem Funk jako jeden z nielicznych badaczy

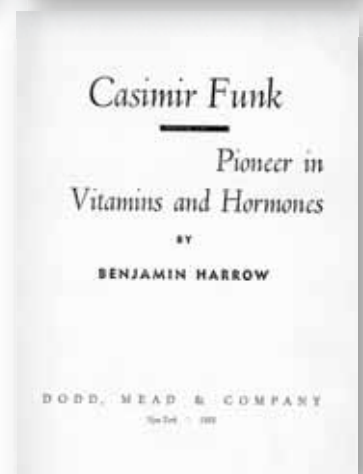
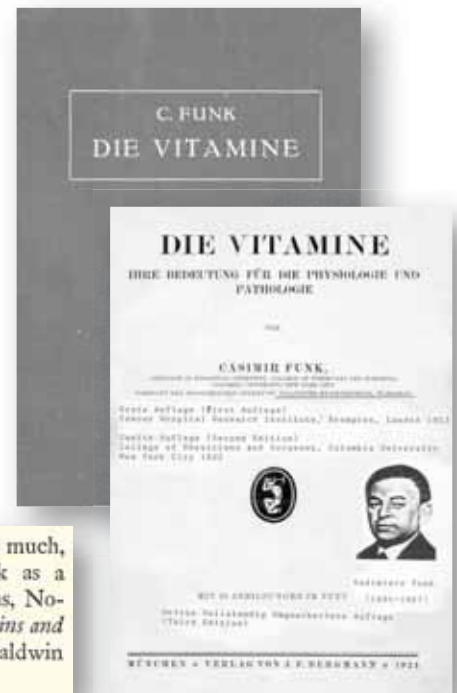
zaprezentował inną orientację. Powszechnie wtedy było upatrywanie przyczyn dotkliwych chorób w obecności w pokarmie (także w paszy dla zwierząt) jakichś drobnoustrojów, trucizn lub po prostu złego białka. Z takim nastawieniem organizowano wyprawy badawcze, między innymi do krajów lub kolonii w Azji. Badacze poszukiwali w tamtejszym pożywieniu czegoś, co będąc w nim zawarte przyczynia się do rozwoju pustoszących tamtejszą ludność chorób.

Mimo że o pewnych leczniczych właściwościach niektórej żywności wiedzano już od czasów starożytnych, to jednak dopiero na początku XX wieku odkryto i uznano związek między złą dietą w sensie niedoborów określonych składników a schorzeniami. Frederick G. Hopkins (laureat wspólnej z Christiaanem Eijkmanem Nagrody Nobla przyznanej w 1929 roku za wykrycie antyneurotycznej witaminy i witamin stymulujących wzrost) przyczynił się do wyodrębnienia „cudownego” składnika, nazwanego przez Funka witaminą. Ten badacz wyznał na wykładzie w dniu 11 XII 1929 roku, wygłoszonym z okazji przyznania mu Nagrody Nobla, że stwierdzana badaniami i doświadczeniami złożoność potrzeb żywieniowych człowieka jest zdumiewająca. Wyraził też uznanie dla dokonań Funka w tym zakresie. Dał też wyraz swojemu zdziwieniu wobec niechęci do przyjmowania przez naukowców hipotezy, że nie tylko obecność czegoś, ale i nieobecność może być przyczyną choroby, dziwił się też późniejszej postawie ludności, która przyzwyczajana do ryżu białego jako bardziej apetycznego nie chciała z niego zrezygnować na rzecz ryżu matowego (niepolerowanego, niełuskanego) – mimo poznania już przyczyn choroby beri-beri. Hopkins oraz Eijkman należeli do tych, którzy uznali istnienie takich związków wraz z niezbędnością dla organizmu i ich poszukiwali, stąd prace ich mają przełomowe znaczenie dla nauki i praktyki. Eijkman wskazał, że ten brakujący związek jest w otrębach ryżowych, które nie były spożywane, a Funk wyodrębnił go w 1911 roku i zbadał jego właściwości. Stwierdził, że jest to tiamina. Funk będąc przekonany, że tego typu związków jest więcej i że mają one bardzo ważne znaczenie dla zdrowia ludzi i zwierząt, zaproponował

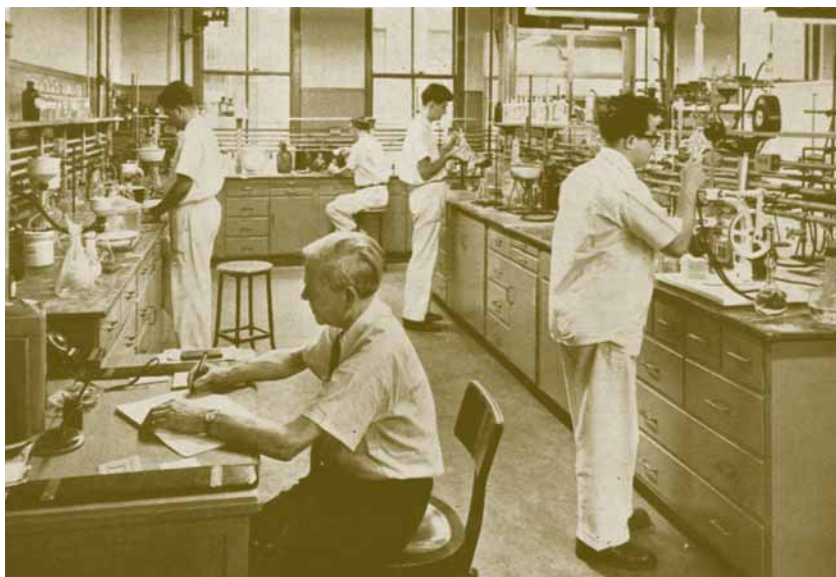
objęcie ich wspólną nazwą „WITAMINY” (od łacińskich słów *vita* – życie i *amina* – grupa chemiczna zawarta w tiaminie). Ogłosił to w 1912 roku.

... “He [Funk] has not received too much, but too little credit for his vitamin work as a whole. . . .” Sir Frederick Cowland Hopkins, Nobel Lecture, Dec. 11, 1929; reprinted in *Hopkins and Biochemistry*, edited by Needham and Baldwin (Cambridge, 1949, p. 199).

Biografowie¹ podają, że Funkowi w opublikowaniu w 1912 roku artykułu o witaminach pomógł inny wielki Polak, mikrobiolog, założyciel Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie, inicjator UNICEF-u i pierwszy jego przewodniczący, a mianowicie Ludwik Rajchman (1881–1965). Zaproponował mu, aby napisał przegląd zagadnień związanych z jego pracą, a nie opisywał pracy eksperymentalnej, co według ówczesnych przepisów nie wymagało zgody na publikację zwierchników Funka, który pracował wówczas

¹ Benjamin Harrow: Casimir Funk... DODD, MEAD & COMPANY, New York 1955 (z biografii tej pochodzą też fotografie zamieszczone w tekście).

w Instytucie Listera w Londynie. Pracownicy Instytutu, zafascynowani dokonaniem swego patrona w walce z drobnoustrojami w szpitalach i przy zabiegach chirurgicznych, należeli do tych, którym przypisywał Hopkins niewytłumaczalną niechęć do przyjmowania hipotezy, że nie tylko obecność czegoś, ale i nieobecność może być przyczyną choroby. Artykuł ukazał się w „Journal of State Medicine”, którego Rajchman był jednym z redaktorów. W artykule tym, oprócz wprowadzenia nazwy „witamina”, godna uwagi jest hipoteza, że przyczyną nie tylko choroby beri-beri, ale także krzywicy, pelagry i szkorbutu są braki w organizmie i pożywieniu odpowiednich związków, które Funk proponuje objąć wspólną nazwą „witaminy”.

Ogromnej determinacji Funka w zakresie wykrywania, badania, izolowania i wytwarzania związków leczących awitaminozy świadczy napisana przez niego książka „Witaminy”. Pierwsze wydanie tej książki ukazało się w 1913 roku w Londynie, drugie w 1922 roku w Nowym Jorku, a trzecie w 1924 roku w Monachium (pierwsze i drugie w języku angielskim, trzecie w niemieckim). Dzieło to jest imponujące zarówno pod względem obszerności, jak i staranności naukowej. Wydanie niemieckie ma 522 strony, wykaz literatury zajmuje 65 stron i obejmuje 2686 pozycji, indeks nazwisk autorów zajmuje 18 stron, indeks terminów i zwrotów kolejne 29 stron. Funk zebrał w tej książce całą ówczesną wiedzę chemiczną o związkach, które nazywał witaminami, o ich roli w świecie zwierząt i roślin oraz wiedzę o chorobach, które związane są z ich brakiem lub niedoborem w organizmie, a które wtórnie nazwano awitaminozami. Na podstawie zgromadzonego materiału oraz rezultatów własnych badań sformułował w swej książce wiele idei, które wywarły wpływ nie do przecenienia na światowy rozwój wiedzy o witaminach i przyczyniły się do wielu sukcesów ludzkości w tym obszarze. We wstępie do trzeciego wydania opublikowanego w Warszawie Funk wyjaśnia, że wprowadzenie nazwy „witamina” miało „nieś” określony przekaz, nawet dla laika. Nazwa utrwaliła się i odgrywa do dzisiaj w nauce o żywieniu człowieka niezwykłą funkcję, odkrywa przed każdym w sposób zwięzły, prosty i zrozumiały tajemnice fascynującego zjawiska, jakim jest „odżywianie się”. Wiedza współczesna o żywieniu człowieka byłaby zasadniczo uboższa, gdyby Funk nie obronił tej nazwy i utrwaliłaby się inna nazwa z wówczas proponowanych, np. akcesoryjne składniki pokarmowe. Idee Funka przyczyniły się więc w sposób zasadniczy do rozwoju nauki o żywieniu człowieka. We wstępie do swej książki o witaminach Funk wyraża między innymi taką refleksję z obserwacji odżywiania się ludności: „Inaczej wygląda sprawa, gdy równowaga zostaje zakłócona przez czynniki zewnętrzne, jak wojna, kryzys finansowy i inne katastrofy. Wielowiekowe doświadczenie nagle zawodzi mieszkańców i ludność jest zmuszona szukać nowych ekwiwalentów, a zanim takowe zostaną znalezione metodą eksperymentów, ludzie funkcjonują jak zwierzęta doświadczalne, których używamy do zdobycia nowych faktów na temat odżywiania. Tu nauka o odżywianiu może skutecznie pomóc i znacznie skrócić okres eksperymentalny” (tłumaczenie Piotr Szymański).

Kazimierz Funk urodził się 23 lutego 1884 roku w Warszawie w rodzinie lekarskiej. Tutaj w 1900 roku skończył gimnazjum. Mając 16 lat wyjechał do Szwajcarii, do Genewy, na studia biologiczne. Przeniósł się jednak do Berna, by studiować chemię pod kierownictwem wybitnego polskiego chemika, prof. Stanisława Kostaneckiego. Prowadził równocześnie badania nad syntezą estrogenu – hormonu płciowego, które zakończył uzyskaniem doktoratu. Miał wtedy 20 lat! Po ukończeniu studiów pracował najpierw w Instytucie Pasteura we Francji, a później na Uniwersytecie Berlińskim, gdzie współpracował z Emilem Fischerem, laureatem Nagrody Nobla z dziedziny chemii. W 1910 roku przeniósł się do Londynu i prowadził eksperymenty w Instytucie Listera. W 1911 roku, prowadząc badania nad przyczyną choroby beri-beri, pomimo prymitywnych warunków, wyodrębnił związek chemiczny leczący tę chorobę.

W związku z wybuchem I wojny światowej przeniósł się do Stanów Zjednoczonych, gdzie w 1920 roku otrzymał obywatelstwo. Praca w Nowym Jorku przynosiła mu znaczące dochody, ale nie dawała swobody w wyborze kierunku badań. Dlatego 3 lata później, gdy uzyskał grant z Fundacji Rockefellera, wraz z żoną i synem wrócił do Polski i rozpoczął pracę w Państwowym Zakładzie Higieny kierując Zakładem Biochemii w Warszawie, pracował w nim w latach 1923–1927. Prowadził tam badania głównie nad wyizolowaniem i produkcją hormonu – insuliny. Polska stała się w tym czasie ważnym w Europie producentem tego leku. Funk wiele wówczas podróżował, brał udział w zjazdach i konferencjach naukowych. W tym też okresie duńscy uczeni wysunęli jego kandydaturę do Nagrody Nobla.

W 1927 roku wygasła umowa wiążąca go z Państwowym Zakładem Higieny i przeniósł się do Francji, gdzie pracował dla jednej z firm farmaceutycznych, a następnie w wybudowanym na własny rachunek laboratorium na przedmieściach Paryża kontynuował badania biochemiczne. Dwunastoletni okres pobytu we Francji poświęcił głównie badaniom hormonów, pracy nad insuliną i zagadnieniem cukrzycy oraz nad wyciągami wątrobowymi, jedynymi wówczas lekami przeciwko niedokrwistości.

W 1939 roku, po wybuchu II wojny światowej, Funk wraz z żoną i dwójkiem dzieci wyemigrował z Francji do Stanów Zjednoczonych, gdzie pozostał już do śmierci. W USA był doradcą wielu instytucji i korporacji w różnych dziedzinach biochemii. W uznaniu jego zasług utworzono w 1947 roku w Nowym Jorku Fundację Funka dla Badań Medycznych. W ostatnim okresie życia Funk zajmował się badaniem przyczyn raka. Zmarł 19 stycznia 1967 roku w Nowym Jorku.

Uznaje się, że Funk swoimi badaniami zrewolucjonizował wiele gałęzi medycyny, począwszy od onkologii, przez diabetologię, po witaminologię. Jest autorem kilkuset publikacji naukowych. Podkreśla się w biografiiach, że przez wszystkie lata pracy na obczyźnie nigdy nie tylko nie wyrzekł się narodowości polskiej, ale wręcz podkreślał swoją polskość.

Tematyką prac naukowo-badawczych Kazimierza Funka, przez wszystkie lata jego działalności, była szeroko pojęta biochemia, ze szczególnym wyróżnieniem nauki o witaminach (witaminologia), którą zapoczątkował i stworzył jej podwaliny. W 1911 roku, po żmudnych badaniach i pracach, po raz pierwszy otrzymał aktywny biologicznie preparat i określił jego chemiczną przynależność, stwierdzając, że jest to tiamina. Świadom jej roli nazwał ją tak, by ułatwić ludziom posługiwanie się wiedzą o odżywianiu. Pierwszą wydzieloną substancję nazwał witaminą beri-beri, bo likwidowała tę chorobę, przyjął się termin witamina B. Z czasem stwierdził, że jest to grupa związków oddziałujących aktywnie na organizmy i ich procesy fizjologiczne. Funk określił witaminy jako substancje organiczne, niezbędne dla normalnego życia i rozwoju ludzi oraz zwierząt. Na ogół witaminy nie są wytwarzane przez organizmy żywe i muszą być im dostarczane w pokarmach lub preparatach. Są to związki czynne, występujące zwykle w bardzo małych ilościach, ale decydujące o prawidłowym funkcjonowaniu organizmów. Każda z poznanych dotąd witamin – wlicza się ich obecnie 13 – ma inną budowę i spełnia inną funkcję w organizmie, każda na swój sposób jest organizmowi potrzebna, często jako składniki enzymów lub jako biokatalizator. Brak witamin powoduje choroby zwane awitaminozami (m.in. beri-beri, krzywica, szkorbut, kurza ślepotą, pelagra, niedokrwistość). Częściej obserwuje się niedostateczne pokrycie zapotrzebowania, które prowadzi do zaburzeń procesów metabolicznych obejmowanych nazwą hipowitaminozy. Dzisiaj wiadomo, że niebezpieczny może być też nadmiar witaminy w organizmie, schorzenia z tego wynikające nazywane są hiperwitaminozami.

Funk po odkryciu witaminy B badał jej wpływ na przemianę węglowodanową i zajmował się również badaniem kwasu nikotynowego, z czasem badania swoje rozszerzył na możliwości izolowania innych witamin, udowadniając przede wszystkim ich istotny wpływ na życie różnych organizmów, jak również na likwidowanie wielu schorzeń. W ówczesnym świecie nauk fizjologicznych, szczególnie medycyny i weterynarii, były to odkrycia o znaczeniu fundamentalnym i rzutującym istotnie na dalszy ich rozwój i stosowane metody terapeutyczne.

Kazimierz Funk, w trakcie prac prowadzonych w Szwajcarii, Niemczech, Francji, USA, jak również w Polsce, zajmował się również wieloma innymi problemami, pozostającymi jednak najczęściej w obszarze nauk biochemicznych. Były to m.in.:

- identyfikacja i izolowanie hormonów występujących w wielu organizmach i różnych okolicznościach,
- zastosowanie hormonów jako środków leczniczych,
- ustalenie struktury cząsteczkowej tiaminy i wyizolowanie kwasu nikotynowego (witamina B₃ lub inaczej PP),
- przyczyny chorób nowotworowych i metody walki z nimi.

W biografii Funk jest przedstawiany jako człowiek bardzo pracowity, łagodny, niskiego wzrostu; znał dobrze, oprócz języka polskiego także: rosyjski, niemiecki, francuski i angielski. Publikował więc swe prace w różnych językach. Prowadził badania w bardzo trudnym okresie: przeżył dwie wojny światowe; liczne zmiany miejsc zamieszkania nie ułatwiały sukcesów odkrywczych, mimo to formalnie i przez własny wkład zapoczątkował nową dziedzinę wiedzy o fundamentalnym znaczeniu dla człowieka. Benjamin Harrow, wybitny chemik amerykański, przyjaciel Kazimierza Funka, w napisanej o nim biografii, z której autorzy niniejszego artykułu korzystali, oddaje mu wielki hołd wyrażając się o nim we wzniosłych słowach, mówi o nim jako o twórczym umyśle, określa go jako człowieka o niezwykłym „zacięciu” badawczym. Pokazuje jego trudne, tułaczę życie. Urodzony w Polsce, której wówczas formalnie nie było, dzieciństwo miał trudne, bo chorował, studiował w Szwajcarii (1900–1904), potem przebywał we Francji (1904–1906), w Niemczech (1906–1910), w Anglii (1910–1915), w USA (1915–1923), w Polsce (1923–1927), powtórnie we Francji (1928–1939) i powtórnie w USA (1939–1967). Nie były to „wędrowki” z wyboru, ale wynikające głównie z wojennej konieczności. Nie dane mu było pracować w pełni w uczelni, niemniej tytuł profesora jest mu nad wyraz słusznie przynależny.

prof. dr hab. **Stanisław Berger** dr h.c.
dr hab. **Wacław Laskowski**, prof. SGGW

Od Redakcji

W laboratorium Kazimierza Funka, w budynku PZH przy ul. Chocimskiej 24 w Warszawie pracował w latach 1950–1957 współautor tego artykułu, nasz Profesor Stanisław Berger. Prowadził on tam badania w zakresie witamin, zwłaszcza witaminy A oraz karotenoidów, kontynuował je w USA. Po powrocie utworzył w SGGW Katedrę Technologii Higieny i Żywności Człowieka (1958), następnie pierwszy w uczelniach rolniczych w Polsce Instytut Żywności Człowieka (1974) oraz Wydział Żywności Człowieka i Wiejskiego Gospodarstwa Domowego (1977), który obecnie nosi nazwę Wydział Nauk o Żywności Człowieka i Konsumpcji. U niego też można bliżej zapoznać się z oryginalną książką „Die Vitamine” oraz także oryginalną – z osobistym podpisem K. Funka – biografią autorstwa B. Harrowa.

Staż zagraniczny w University of Texas

Zajęcia w University of Texas
– pierwszy z prawej prof. F. Steiner,
w środku autorka

Od dwóch lat SGGW oferuje stypendia dla wyróżniających się pracowników naukowych w celu prowadzenia lub kontynuacji badań. Własny fundusz stypendialny SGGW skierowany jest przede wszystkim do doktorantów, którzy otworzyli już przewód doktorski, lub do doktorów przed habilitacją. Tak więc jego celem jest wsparcie rozwoju własnej kadry naukowej. Zwykle okres pobytu za granicą obejmuje 3–4 miesiące, a wysokość stypendium pozwala na bezproblemowe utrzymanie się. Warto podkreślić, że stypendium obejmuje także środki finansowe na podróż.

Krajobraz Parku Narodowego Big Bend
na południu Teksasu

Od stycznia do maja br. miałam okazję skorzystać z tego stypendium i wyjechać na cztery miesiące do USA, do jednej z najlepszych uczelni na świecie – University of Texas w Austin. Moim mentorem był tam dziekan School of Architecture prof. Frederick Steiner. Celem wyjazdu było podsumowanie badań dotyczących kształtowania obszarów metropolitalnych prowadzonych w ramach grantu Narodowego Centrum Nauki. Poza pracą nad grantem miałam możliwość współpracy z kolegami ze School of Architecture, a także brać udział w zajęciach dydaktycznych. W tych ostatnich uczestniczyłam nie tylko biernie, ale także jako reprezentant zespołu oceniającego prace studentów. Pobyt w USA pozwolił mi także na uczestnictwo w 2 konferencjach naukowych organizowanych przez University of Texas, miałam możliwość wygłosić także wykład organizowany przez Center for American and Architecture Design przedstawiający mój dorobek z zakresu badań nad zielonymi pierścieniami obszarów metropolitalnych. Na stypendium byłam razem z 11-letnią córką, która przez cały okres stypendium chodziła do amerykańskiej szkoły, z której była bardzo zadowolona.

W weekendy zwiedzałyśmy Teksas, który jest ponaddwukrotnie większy od Polski i bardzo zróżnicowany geograficznie

– od rozległych nizin nad Zatoką Meksykańską słynnych z tornad po pustynne góry na południu przy granicy z Meksykiem, prairie na północy i bagna z aligatorami przy granicy z Luizjaną. Teksas to również stan, gdzie powstała pierwsza na ziemi amerykańskiej osada polska – Panna Maria założona w 1854 roku przez emigrantów z Górnego Śląska. Skierowała mnie do niej żona prof. Steinera – Anna Ostrowska-Steiner – absolwentka SGGW kierunku zootechnika, a także naszych studiów doktoranckich.

Wyjazd był bardzo owocny pod względem naukowym – 4 miesiące, które można poświęcić wyłącznie pracy badawczej to wyjątkowa okazja w zabieganej warszawskiej rzeczywistości. Jednocześnie możliwość zwiedzenia Teksasu, a także poznania korzeni polskich osad była bardzo rozwijająca pod względem kulturowym. Stypendium rektora SGGW jest wyjątkowym rozwiązaniem, niezwykle pomocnym dla pracowników naukowych i doktorantów. Na podkreślenie zasługuje szybki tryb przyznawania stypendiów, gdyż wyjazd może być zrealizowany już po 3 miesiącach od złożenia wniosku, podczas gdy w większości funduszy stypendialnych okres ten to minimum rok.

dr Agata Cieszewska
Katedra Architektury Krajobrazu SGGW

Rozwój logistyki i łańcuchów dostaw

Globalizacja i wzrost ilości zawieranych transakcji (import/eksport) sprawiły, że zapotrzebowanie na usługi logistyczne jest nie tylko większe, ale również bardziej wyszukane, co powoduje konieczność integracji i dywersyfikacji usług, aby wspierać niezakłócone działanie łańcuchów dostaw. Równocześnie koszty transportu zaczęły mieć istotne znaczenie dla całkowitych kosztów poszczególnych operatorów.

Uwzględniając te problemy oraz konieczność podjęcia dyskusji

i znalezienia odpowiedzi na pytania dotyczące stanu i kierunków rozwoju polskiej logistyki, Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw Wydziału Nauk Ekonomicznych Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie zorganizowała w dniu 16 maja 2013 roku międzynarodową konferencję naukową pt. „Polsko-amerykańskie forum logistyki i łańcuchów dostaw”. Jej celem było zwrócenie uwagi na aktualne problemy logistyki w Polsce i na świecie oraz kwestię kierunku, w jakim się ona rozwija.

W konferencji uczestniczyli: kilkunastoosobowa grupa profesorów i studentów z Katedry Logistyki, Fisher College of Business, The Ohio State University, przedstawiciele władz Uczelni i Wydziału, kadra naukowa oraz studenci Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW w Warszawie.

Wizyta gości ze Stanów Zjednoczonych rozpoczęła się spotkaniem z władzami Wydziału Nauk Ekonomicznych – dr. hab. Jarosławem Gołębiewskim, dziekanem Wydziału oraz dr. Niną Drejerską, prodziekanem ds. współpracy z jednostkami krajowymi i zagranicznymi. W spotkaniu uczestniczyli również prof. dr. hab. Bogdan Klepacki, prorektor ds. dydaktyki oraz dr. inż. Sebastian Jarzębowski, kierownik Centrum Innowacji i Transferu Wiedzy w Agrobiznesie z Katedry Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw. Dyskusja prowadzona podczas spotkania dotyczyła kierunków badań oraz oferty dydaktycznej Wydziału Nauk Ekonomicznych i Fisher College of Business. Na obydwu wydziałach prowadzone są badania z zakresu logistyki i łańcuchów dostaw. Dostępne są również kierunki studiów o tym profilu (studia licencjackie, magisterskie i podyplomowe). Podczas spotkania podkreślono

istotną rolę logistyki w rozwoju polskiej gospodarki. Dyskusja dotyczyła również współpracy Uczelni z biznesem.

Merytoryczna część konferencji rozpoczęła się od referatu dr. inż. Sebastiana Jarzębowski – przewodniczącego obradom części pt. „Sytuacja logistyki w Polsce”. W swoim wystąpieniu przedstawił on sytuację ekonomiczną naszego kraju, a następnie szczegółowo omówił kondycję logistyki w Polsce w podziale na poszczególne gałęzie. Ponadto prelegent podkreślił korzystną lokalizację Polski na kontynencie europejskim oraz omówił wynikające z tego zalety.

Kolejny referat wygłosił prof. Michael Knemeyer z Fisher College of Business, The Ohio State University, członek *The Global Supply Chain Forum*. Profesor przedstawił swoje badania dotyczące partnerskich relacji w łańcuchu dostaw. Koncepcja proponowana przez *The Global Supply Chain Forum* z USA jest jedną z wiodących na świecie. Autorzy koncepcji definiują sześć typów relacji pomiędzy partnerami w łańcuchu dostaw, poczynając od transakcji na zasadach wolnorynkowych, poprzez partnerstwa *joint ventures* aż po pełną integrację pionową (własny rozwój i wytwarzanie). Wy różnić przy tym można trzy rodzaje partnerstwa (partnerstwo typu I, II i III) definiowanego jako relacje biznesowe bazujące na wzajemnym zaufaniu, otwartości i współdzielonym ryzyku, które wpływają na osiąganą efektywność bardziej niż miałyby to miejsce bez istnienia partnerstwa. Partnerstwa typu I, II i III charakteryzują się odpowiednio niskim, średnim i wysokim stopniem integracji. Partnerstwo nie jest tą samą formą co *joint ventures*, który opiera się na wspólnych udziałowcach z obu przedsiębiorstw zaangażowanych w transakcję. Tym bardziej nie jest pełną integracją pionową.

Kolejna część konferencji składała się z wystąpień studentów z Fisher College of Business (The Ohio State University) oraz studentów Wydziału Nauk Ekonomicznych (SGGW). Studenci ze Stanów Zjednoczonych omówili główne cele i założenia swoich projektów, które przygotowywali w ramach współpracy z przedsiębiorstwami zlokalizowanymi w Europie. Jeden z projektów był realizowany przy współpracy z przedsiębiorstwem z Polski i dotyczył łańcucha dostaw produktów owocowo-warzywnych. W ramach swojego wystąpienia studenci z Wydziału Nauk Ekonomicznych przedstawili sposób operacjonalizacji strategii przedsiębiorstwa z branży przetwórstwa owocowo-warzywnego. Prelegenci scharakteryzowali program komputerowy, przy użyciu którego dokonali operacjonalizacji strategii. Następnie zaprezentowano pięć etapów operacjonalizacji strategii wraz z wynikami projektu.

Ostatnia część konferencji składała się z serii pytań do prelegentów. W trakcie dyskusji poruszono wiele problemów związanych z logistyką i łańcuchami dostaw w Polsce i w USA. Tematyka dyskusji dotyczyła również współpracy gospodarczej między obydwojma krajami.

Po zakończeniu konferencji odbył się wyjazd studyjny do przedsiębiorstwa Univeg Trade Poland S.A., będącego wiodącym importerem owoców i warzyw do Polski oraz świadczącego usługi logistyczne w zakresie obrotu produktami świeżymi. Firma ta dostarcza swoje produkty do największych sieci handlowych działających na terenie całego kraju. Uczestnicy mieli możliwość zapoznać się z działalnością firmy, zwiedzić hale magazynowe i chłodnie oraz zadać pytania przedstawicielom przedsiębiorstwa.

Zorganizowana konferencja wpisuje się w prowadzoną w literaturze dyskusję o roli partnerstwa w łańcuchu dostaw i korzyściach, jakie płyną ze współpracy z uczestnikami różnych ogniw łańcucha.

dr inż. **Sebastian Jarzębowski**

Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw SGGW

Z bieżącej działalności

Okres po walnym zebraniu sprawozdawczo-wyborczym członków Stowarzyszenia Wychowanków SGGW (20 kwietnia 2013, informacja w „Agricoli” 85) to czas realizacji przyjętego planu pracy. W komunikacie 2/2013 (dołączonym do „Agricoli” 85) poinformowaliśmy o wydarzeniach (od kwietnia do sierpnia br.), które wpisują się w pewną tradycję Stowarzyszenia. Są to:

- coroczne uroczystości przy „Głazie Staszica”, który znajduje się na kampusie SGGW na Ursynowie. W spotkaniu 8 maja uczestniczyli: władze Uczelni z JM Rektorem, pracownicy i członkowie Stowarzyszenia, delegacje zaproszonych szkół średnich noszących imię ks. S. Staszica. Delegacje przybyły ze sztandarami, co nadało uroczystości oficjalnego charakteru, wzbogaconego akcentem muzycznym w wykonaniu grupy członków Orkiestry Reprezentacyjnej SGGW;
- wizyta z okazji Dnia Dziecka (6 czerwca) grupy uczniów ze Szkoły w Lipniku, z którą utrzymujemy ścisłe związki. Pobyt w Uczelni współorganizowały studentki z Samorządu Studentów SGGW. Uczniowie zapoznali się z pracownią entomologiczną u prof. M. Kozłowski, odwiedzili Muzeum SGGW, zwiedzili także Warszawę;
- braliśmy udział w Dniach SGGW (17–18 maja), na naszym stoisku (wspólnie z Muzeum SGGW) prezentowaliśmy dorobek wydawniczy Stowarzyszenia i materiały informacyjne. Przeprowadziliśmy wiele rozmów, m.in. o charakterze wspomnieniowym. Prezentowaliśmy czapki studenckie (3 wydziałów) udostępnione przez Rektorat. Deklarację wstąpienia do Stowarzyszenia wypełniło 5 młodych osób;
- uczciliśmy kolejną rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego 1 sierpnia br. Złożyliśmy kwiaty i zapaliliśmy znicze w 3 miejscach pamięci związanych z SGGW: pod tablicą wmurowaną w II pawilonie przy ul. Rakowieckiej zdobywanym przez kompanię „Felek” pułku „Baszta” AK 2 sierpnia 1944 roku, oraz pod tablicami poświęconymi prof. J. Miklaszewskiemu (przy ul. Kieleckiej) i prof. R. Kuntzemu (przy ul. Kazimierzowskiej).

W okresie od maja do sierpnia Zarząd zebrał się 3 razy. Omawiano bieżące sprawy organizacyjne związane z ww. wydarzeniami, a także m.in. sprawy wydawnicze – dobiegło końca opracowanie materiałów do 10. Zeszytu Historycznego poświęconego wspomnieniom absolwentów Wydziału Melioracji zatrudnionych na kontraktach w Afryce.

Przedyskutowaliśmy sprawę wydania zbioru informacji (albumu) o miejscach wiecznego spoczynku i innych formach upamiętnienia osób szczególnie zasłużonych dla Stowarzyszenia (prosimy o nadsyłanie stosownych informacji na adres Biura Stowarzyszenia).

Przyjęliśmy w poczet Stowarzyszenia 8 osób (w większości młodych, co bardzo cieszy).

Stałym tematem są sprawy opłacania składek – apelujemy o regularne ich uiszczenie.

Przypominamy nasze konto:

PKO BP SA Oddział 6 w Warszawie
17 1020 1068 0000 1602 0065 6066.

W okresie wiosennym zorganizowano wyjazdy integracyjno-wycieczkowe (tu otrzymujemy pomoc od władz Uczelni w postaci udostępniania autokaru).

30 maja wyjechaliśmy do Spycimierza (koło Uniejowa), aby podziwiać słynne dywany kwiatowe układane przez miejscową ludność, po których idzie procesja z okazji święta Bożego Ciała.

Po drodze zatrzymywaliśmy się w „geometrycznym środku” Polski w miejscowości Piątek, w Tumie k. Łęczycy

(XI-wieczna świątynia romańska), w Łęczycy, w Uniejowie (termy uniejowskie). W wycieczce uczestniczyło 35 osób (szerzej o tym wydarzeniu można przeczytać na naszej stronie internetowej).

W dniach 9–13 czerwca 13 osób przemierzało Białorusi Szlakiem Wielkich Polaków (opis szczegółowy również na naszej stronie internetowej).

12 lipca mieliśmy bardzo interesujący (turystycznie i poznawczo) wyjazd do miejscowości Koryciny, gdzie zapoznaliśmy się z unikalnym „Zakątkiem ziołowym” – Podlaskim Ogrodem Botanicznym. Wyjazd poprowadziła dr Hanna Legutowska. 45 osób obejrzało na 17 ha około 700 gatunków ziół i kwiatów, braliśmy udział w warsztatach sporządzania przyprawowych mieszanek i herbatki ziołowych.

Opracował: **Stanisław Olkuśnik**

Więzi koleżeńskie

Od kilku lat w czasie trwania Dni SGGW zbiera się grupka absolwentów Wydziału Rolniczego z lat 1954–1958. Miejscem naszej zbiórki jest stoisko Stowarzyszenia Wychowanków SGGW, zawsze w sobotę w samo południe.

Każdego roku jest nas coraz mniej z powodów rodzinnych i zdrowotnych. Na przestrzeni minionego roku odeszli na zawsze Zenon Dżegan i Henryk Pucyk, chwilą ciszy uczciliśmy Ich pamięć.

Niespodziewanie przybyła na spotkanie kol. Teresa Stachnio-Fajkowska, która zmieniła miejsce zamieszkania na bliżej Warszawy i obiecała częściej bywać na naszych spotkaniach. Przy „piwku” i obiedzie jak zwykle panowała miła atmosfera i radość, że znów mogliśmy się spotkać i powspominać dawne dzieje.

Mamy nadzieję, że w następnym roku w czasie obchodów Dni SGGW (pomiędzy 15 a 20 maja) w sobotę w samo południe znowu się spotkamy koło stoiska Stowarzyszenia Wychowanków SGGW.

Do zobaczenia za rok!

Opracowała: **Alicja Willman**

W dniach 15–16 września 2012 roku w Warszawie odbyło się spotkanie absolwentów Wydziału Ekonomiczno-Rolniczego SGGW (rocznik 1962–1967) z okazji 45. rocznicy ukończenia studiów. W zjeździe uczestniczyli absolwenci reprezentujący Warszawę i Mazowsze oraz województwa: lubelskie, łódzkie i zachodniopomorskie. W programie zjazdu było spotkanie z doktorem Sławomirem Jarką – prodziekanem Wydziału Nauk Ekonomicznych, a także spotkanie towarzyskie i wieczorne rozmowy oraz nocleg w akademiku.

Opracowała: **Maria Majewska**

SPIS TREŚCI

KRONIKA WYDARZEŃ

Wystąpienie JM Rektora prof. dr. hab. Alojzego Szymańskiego z okazji rozpoczynającego się roku akademickiego 2013/2014	1
Z prac Senatu Akademickiego	2
Dni SGGW 2013	4
Przemówienie JM Rektora prof. dr. hab. Alojzego Szymańskiego	4
Laudacja prof. dr. hab. Wojciecha Roszkowskiego	7
Stan i perspektywy nauki o żywieniu człowieka – wykład prof. dr. hab., dr. h.c. Jana Gawęckiego	9
Doktorzy habilitowani	14
Nowo promowni doktorzy	14
Odnazka Honorowa „Za Zasługi dla SGGW”	16
Patronat Wydziału Inżynierii Produkcji nad Dniami SGGW 2013	17
Podsumowanie Dni SGGW	18
Podziękowania JM Rektora Alojzego Szymańskiego	22
60 lat Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW	24
Jubileusz Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji SGGW	29

NAUKA, DYDAKTYKA

Witaminy – 100 lat minęło!	33
Staż zagraniczny w University of Texas	36
Rozwój logistyki i łańcuchów dostaw	37

STOWARZYSZENIE WYCHOWANKÓW SGGW

Z bieżącej działalności	38
Więzi koleżeńskie	39

AGRICOLA

Pismo Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego
w Warszawie
Nr 86 – WRZESIEŃ 2013

Redaktor naczelny: Teresa Zaniewska

Zespół redakcyjny: Ewa Domańska-Ilkiewicz (grafik), Jan Kiryżow, Monika Kuźmicka, Agata Kropi-wicz, Irena Mioduszczyńska, Tomasz Ruchniewicz, Elżbieta Wojnarowska, Anna Zuchowska

Fotografie: Maciej Lubiejewski, Małgorzata Trzak, Katarzyna Tulej, Wojciech Rozenek, autorzy

artykułów, archiwum Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Druk: Agencja Reklamowo-Wydawnicza A. Grzegorzyc, www.grzeg.com.pl

Nakład: 2000 egz. Adres redakcji: wydawnictwo@sggw.pl, tel. 22 593 55 27

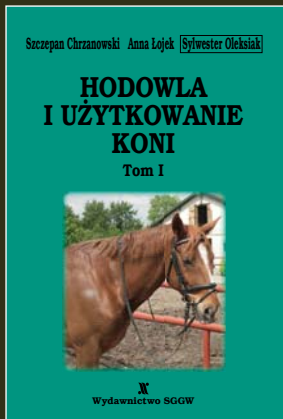
Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skrótów i opracowania redakcyjnego tekstów przyjętych do druku.

Koncert galowy LZA „Promni” i Orkiestry Reprezentacyjnej SGGW

Teatr Roma, 20 maja 2013

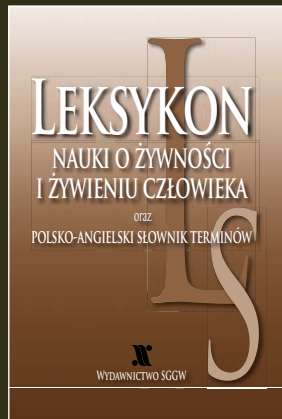

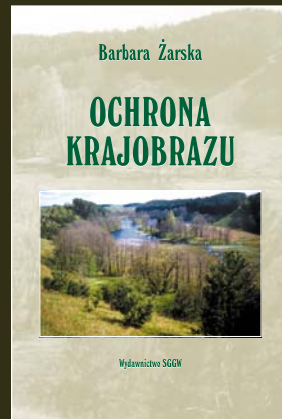
148 s. 30 zł

572 s. 60 zł

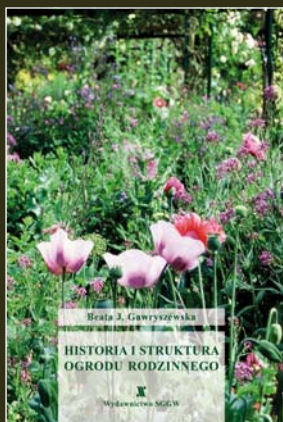
528 s. 60 zł

268 s. 45 zł

168 s. 25 zł

148 s. 25 zł

Wydawnictwo SGGW

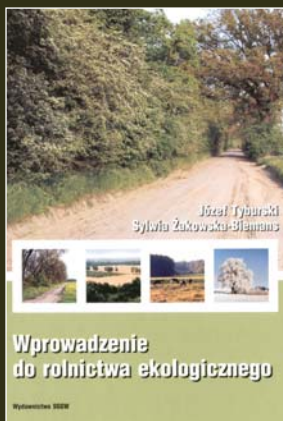
ul. Nowoursynowska 166, 02-787 Warszawa
tel. 22 593 55 20, 22 593 55 22, -25 (sprzedaż)
fax 22 593 55 21

e-mail: wydawnictwo@sggw.pl
Internet: www.wydawnictwosggw.pl

**Nasze publikacje oferujemy
w sprzedaży bezpośredniej i wysyłkowej**

340 s. 40 zł

296 s. 40 zł

W sprzedaży wysyłkowej do cen detalicznych doliczamy koszty wysyłki. Płatników podatku VAT prosimy o podanie w zamówieniu numeru NIP oraz o upoważnienie do wystawienia faktury bez podpisu nabywcy.

224 s. 40 zł

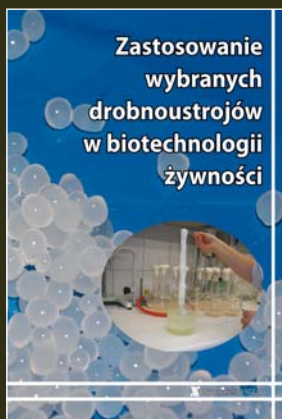
244 s. 30 zł

364 s. 40 zł

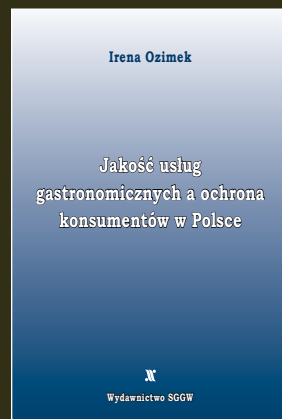
616 s. 60 zł

352 s. 40 zł

240 s. 35 zł

165 s. 20 zł

296 s. 40 zł